

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 - Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
Ispravniki: Ljubljana, Selesburgova ul. - Tel. 8492 in 2402.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13 - Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 4 - Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: pri kolodvoru št. 200.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj - Naroča se posebej in velja po pošti prejemati 4 Din, po raznašalcih dostavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo: Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (pomoči 2562). Celje: Kocenova ul. 4. Telefon št. 190. Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

RIMSKI „DIVIDE ET IMPERA“

Fašistična diplomacija je osredotočila vsa svoja prizadevanja na to, da bi razbila Male antanto - Cilj njenih prizadevanj je za sedaj Rumunija

Rim, 1. januarja. M. Fašistični tisk posveča Mali antanti vedno večjo pozornost. Dočim pa jo je dosedaj najljubejšje napadal, je zadnje dni spremenil svojo taktiko. Začel se je dobrihati posameznim članicam Male antante - Jugoslavija je seveda izvezeta - ter jih skuša z nasveti in opominom odvrti od „nevarnih“ in „pogubnih“ načrtov, ki jih izvaja Francija. Ti načrti, pravi fašistični tisk, predstavljajo velik mednarodni manever in nevarno zaroto proti Italiji. V tem manevru sodelujejo številni neprijatelji Italije: poleg Wickham Steeda tudi bivši italijanski zunanji minister grof Sforza, ki ga fašistični tisk označuje za falzifikatorja in plačanca sovražnikov Italije, ki kleveta Italijo, da pripravlja pustolovske načrte v Srednji Evropi. Posebno hudo pa mu zamerjajo, da je v nekem svojem članku naglasil, da fašistični režim zavaja in goljufa italijanski narod, ko mu dokazuje, da je Dalmacija italijanska.

Tržaški župan senator Pitacco je v zvezi s tem objavil neke svoje spomine izveza svetovne vojne, v katerih poudarja, da so jugoslovenski odbor podpirali posebno Steed, Seaton Watson in Arthur Ewans, hoteli kompromitirati italijanske pravice do Dalmacije. Pitacco poudarja, da je ta načrt takrat uspel, toda sedaj Steed s svojimi manevri ne bo imel sreče, kajti »žrtve Italije v svetovni vojni se morajo odkupiti«. Stara beneška posest se mora razdeliti, toda Italiji mora od tega pripasti ne samo Trst in Reka, nego i Split in vsa jadranska vzhodna obala do Neretve. Pariški »Temp« je v daljšem dopi-

su iz Rima opozoril na to, da ima vsa kampanja zadnje dobe v fašističnem tisku samo ta namen, da prepriča italijanski narod o potrebi težkih žrtev, ki jih od njega vedno znova zahteva fašistični režim, da bi se ohranil na krmilu. »Giornale d'Italia« se ves besen zaganja v to ugotovitev in naglašja, da je politika fašistične Italije jasna, odločna, dosledna in iskrena ter da pravilno ocenjuje vse mednarodne dogodke. Med drugim piše:

»Fašistični Italiji se po konferenci Male antante v Beogradu, kjer se je znova naglasilo načelo nedotakljivosti mirovnih pogodb, ni mudilo, da bi pojasnila, kako ona sodeluje v pokretu za revizijo mirovnih pogodb, zavzemajoč stališče, da se mora revizija izvesti le na terenu Društva narodov. Tak sklep je sprejel veliki fašistični svet že na svoji seji pred osmimi meseci. Glede trditve, da se Italija dobrika Rumuniji ter da ji prigovarja, naj izstopi iz Male antante, »Giornale d'Italia« samo naglašja, da Italija želi »modifikacije« oziroma »Rumunijo, prepustila« ji, da sama uredi svojo politiko tako, kakor se ji zdi najbolj primerno. Opozorja pa obenem na to, da bo ostala Rumunija po sklenitvi pogodb med Sovjetsko Rusijo na eni ter Poljsko in Francijo na drugi strani popolnoma izolirana, ako se ne bo znala tesneje priključiti k Italiji...

»Resto del Carlino« je v izbiri besed in fraz manj previden in izbirčen kakor »Giornale d'Italia« ter tako rekoč s kolom po glavi odkriva želje in cilje fašistične diplomacije. List kar odkrito piše, da v Rimu računajo s tem, da bodo države Male antante - misli seveda

zgolj na Rumunijo in Češkoslovaško - zapustile Francijo, ki da postopa z njo zelo brutalno. Da bi se izognila nevarnosti nemško-ruske zveze, je Francija žrtvovala Rumunijo in v gotovi meri tudi Češkoslovaško. Le Jugoslavijo še dalje ljubosumno doji na svojih prsih. Češkoslovaška bo po mnenju lista lahko našla izhod iz tega položaja, ker ima svojega dr. Beneša, ki z večjo roko vodi zunanjo politiko češkoslovaške republike, toda Rumunija je podobna ladji, ki je v viharju ostala brez krmarja. Rumunija ne more svobodno voditi svoje politike, marveč je povržena nepoštevnemu in neiskrenemu afarističnemu političnemu vplivu Pariza in Beograda. (Prvo priznanje, da Beograd vendar le - mnogo pomeni! Op. ur.) Rumunija je po mnenju tega fašističnega glasila prava pepelka Male antante. Gospodarske potrebe in interesi Srednje Evrope uvajajo Male antanto, da pričrta akcijo, ki naj bi pritegnila tudi druge srednjeevropske države. Toda nasprotujoči si interesi bodo onemogočili uspeh te akcije. Mala antanta je po mnenju »Resta del Carlino« podobna razsusenemu sodu, katerega eno dno, a to je Rumunija, mora iskati opore v Rimu.

»Gospod Mussolini se namerava torej v svoji najnovejši zunanje-politični akciji ravnati po starem receptu nekdanjih avstrijskih vladodržcev: Divide et impera! Za Avstrijo se ta recept ni izkazal, ostalo je samo »divide«. Ali si domišljuje g. Mussolini, da bo on »pretnejši od Franca Jožefa?« vprašuje pariški »Temp«, ko beleži te najnovejše zasnove rimske diplomacije.

Masaryku gre bolje

Praga, 1. januarja. AA. Zdravstveno stanje predsednika češkoslovaške republike Masaryka se je znatno popravilo. Predsednik republike je ostal skoraj ves večernji dan izven postelje. Danes zaradi svoje boleznosti pa ne bo sprejemal običajnih noveletnih čestitk. Predsednik senata in predsednik zbornice, dalje starostni doyen in minister za narodno brambo so predsedniku republike čestitke novo leto pesmeno.

Kako je Beograd dočkal novo leto

Beograd, 1. januarja. p. Beograd je v najboljšem razpoloženju dočkal novo leto. Če bi se sodilo po pomih gostilnah in kavarnah ter prenatrpanih zabaviščih, bi človek rekel, da pri nas ne more biti govora o gospodarski krizi. Vse je bilo tako nabito polno, da so mnogi morali oditi, ker ni bilo več prostora. Veselječenje je trajalo do raneja jutra. Pravoslavni so prav složno slavili prihod novega leta s katoličani. Dočca drugo sliko pa je bilo videti v teku dneva po raznih okrajih Beograda, kjer se je dežila božična podpora. Mestna občina je razdelila veliko množno obilice, živil in denarja, najizdatnejše pomoči pa je vrnili velikodušno dar Nj. Vel. kralja, o čemer poročamo na drugem mestu.

Gömbös je zadovoljen s položajem Madžarske

Budimpešta, 1. januarja. Ministrski predsednik Gömbös je dal vladi naklonjenemu listu »8-Oraj Ujsag« intervju, v katerem je med drugim izjavil glede zunanje politike, da je treba zunanje politični položaj Madžarske označiti kot ugoden. Gospodarski in politični pomen Madžarske se po svetu priznava. Madžarsko zunanjo politiko vodijo ideal miru in enakosti. Ministrski predsednik je zadoščenjem ugotovil, da so te namere Madžarske povsod sprejeli prijateljsko. Na vprašanje novinarja, kakšnega naziranja je glede sklepa konferenec petih držav o enakosti oboroževanja, je izjavil Gömbös, da je sprejel sklep z velikim veseljem in z zadoščenjem ugotovil, da se v dogovoru uveljavlja lausanski duh. O posledicah te pogodbe za enkrat še ni mogoče govoriti. Upa pa, da bodo pri pogajanjih o konkretnih določbah mednarodne sile našle tudi obojstrano srednjo pot, po kateri bo treba iti v vprašanju razorožitve in z ozirom na mednarodno varnost. Dokler ta načelna vprašanja ne bodo razčiščena, bo ostala madžarska armada v sedanjem sestavu. Končno se je Gömbös izrazil tudi o vprašanju notranje političnega značaja, pri čemer je naglasil, da se bo predvsem brigal za ravnovesje v proračunu in za vprašanje poljedelskega izvoza.

Senator Borah

za revizijo mirovnih pogodb

Dunaj, 1. januarja. d. »Neue Freie Presse« objavlja noveletne pozdrave vodilnih politikov. Med drugimi objavlja tudi kratko izjavo ameriškega senatorja Boraha, »ki pravi med drugim:

Politika, ki je prepričala avstrijsko-nemško carinsko unijo, je vseskozi kratkovidna. Vsi, ki so proti taki politiki, preprečujejo s tem naravno združitev, ki ne more nikomur škodovati. Resnične razorožitve ne bo vse tako dolgo, dokler bosta v veljavi versailleska in saint-germanska mirovna pogodba. Smatram za veliko nesrečo, da se pričinja za Evropo novo leto zopet v stanju, ki ga obeležujejo številne carinske in obmejne barikade med državami starega kontinenta, ki ovirajo vsak promet.

Tudi to ni nič drugega, kakor naravna posledica mirovnih pogodb. Evropska trgovina se tako dolgo ne bo mogla razviti, dokler bodo v veljavi sedanje mirovne pogodbe.

Dar kralja siromakom

Beograd, 1. januarja. M. Po naročilu Nj. Vel. kralja je včeraj uprava dvora izplačala blagajni beograjske občine 100.000 Din kot dar kralja za božično beograjskih revežev. Posebna občinska komisija bo razdelila ta denar o priliki pravoslavnih božičnih praznikov kot podporo beograjskim revežem. Velikodušni dar kralja je izzval v javnosti veliko pozornost, zlasti pa globoko hvaležnost številnih beograjskih siromakov, ki bodo tako vsaj za božične praznike rešeni najhujšega - gladu in pomanjkanja.

Potres v Afriki

London, 1. januarja. Južnoafriško unijo je včeraj zadela huda potresna katastrofa. Glavni sunek je trajal okrog 100 sekund. Središče potresa je bilo približno 500 km od Johannesburga. Dosedaj še niso znane podrobnosti, niti, ali je zahtevala katastrofa kaj smrtnih žrtev. Pač pa poročajo že o prvih stvarnih škodah. Med prebivalstvom je zaradi potresa nastala velika panika. Mnogo ljudi prebiva na prostem.

Johannesburg, 1. januarja. AA. Včeraj je bil v Johannesburgu potres. Potresni sunki so es večkrat ponovili. Prebivalstva se je polastila velika panika. Observatorij računa, da je središče potresa oddaljeno od mesta kakih 580 km. Prvi sunki se trajali kakih 10 minut. Izvedenci trde, da je bil to najmočnejši potres po letu 1912.

Kolumbija se oborožuje

Pariz, 1. januarja. s. Kakor javlja »Intransigent« je bilo v Rouenu zadnje dni naloženega mnogo vojnega materiala za Kolumbijo. Številne francoske ladje, ki jih je kupila Kolumbija, nakladajo sedaj pod kolumbijsko zastavo topove, strojne puške in municije. Danes so zopet naložili 33 ton municije in mnogo topov.

Podgane zapuščajo potapljačo se Hitlerjevo barko

Berlin, 1. jan. d. Ker vodstvo narodno-socialistične stranke še vedno ni izključilo iz stranke morilcev narodno-socialističnega člana v Draždanah, je dobila včeraj in danes številne nove izjave o izstopu z utemeljitve, da ljudje s stranko, ki ne izključuje iz svojih vrst morilcev, nečesto imeti opravka.

Kitajska prepuščena usodi

Na Kitajskem smatrajo vojno z Japonsko za neizbežno in nimajo nobenega upanja na uspeh intervencije Društva narodov

London, 1. januarja. r. Iz Pekinga poročajo, da so groznje Japonske in njene priprave za nov pohod na Kitajsko izzvale nepopisno vznemirjenje in ogorčenje. Inozemski trgovci, v kolikor so spriči večini homati; sploh še ostali v državi, naglo zapuščajo državo in iščejo zavetja drugod, tako da je nastal v gospodarskem življenju popoln zastoj. Javnosti se polašča čimdalje večja apatija, ker polagoma vsi uvidevajo, da bo ostala gospodarsko onemogoča in finančno izčrpana Kitajska naposled prepuščena sama sobi. Vsi apeli na Društvo narodov in na velenje so ostali dosedaj vsaj brezuspešni. Edini rezultat vseh protestov in prošenj je bila Lyttonova komisija, ki je sestavila poročilo o dejanskem položaju. Preko tega pa se Društvo narodov kljub vsem mirovnim paktom in pogodbam ni moglo povzpeti. Japonska spretno izkorišča ta položaj in se z vso resnostjo pripravlja, da enkrat

za vselej odstrani »kitajsko nevarnost« na Daljnem vzhodu. V kitajskih krogih so prepričani, da mora vsaka vojna izpasti za Kitajsko porazno, ker kitajska v nobenem pogledu ni kos modernemu oboroženju, izpčiti in dobro organizirani japonski vojni sili, ki »še nikdar ni doživela poraza«.

Kitajska vlada ima že več dni neprestana posvetovanja, kako preprečiti novo invazijo Japoncev. Nacionalistični krogi sicer z vso vehemenco priškajo na vlado, da bi »spričlo« popolnega odrekana Društva narodov« napovedala Japonsko vojno, vendar pa se vlada temu upira. Kitajski delegat pri Društvu narodov je dobil nov poziv, naj opozori Društvo narodov na skrajno nevarnost na Daljnem vzhodu in na potrebo takojšnje in energije ne intervencije v Tokiju. Se le, če bi Društvo narodov to odreklo ali ostala intervencija v smislu pakta Društva narodov neuspešna, bi se kitajska vlada

odločila za vojno. Zdi pa se, da je kitajski vladi predvsem na tem, da pridobi na času, da bi mogla vsaj za sčasno pripraviti svoje čete na upor zoper nov japonski vpad na kitajsko ozemlje.

V londonskih političnih in diplomatskih krogih presojaajo položaj zelo pesimistično in mislijo, da je oborožen konflikt na Daljnem vzhodu neizbežen. Glavna skrb diplomacije zapadnih velesil pa je kljub temu usmerjena zgolj na to, da se prepreči razširjenje konflikta na ostale, na Daljnem vzhodu zainteresirane velesile.

Razorožitev je za Hitlerja komunizem

Berlin, 1. januarja. Hitler je objavil v narodno-socialističnem tisku noveletno poslanico, v kateri izraža predvsem svojo jezo nad vsemi državnimi oblastmi, pa tudi nad ostalimi strankami. Hitler piše, da naj bi se v državi, v kateri je 6 milijonov komunistov, 7 in pol milijona socialnih demokratov in 6 milijonov drugih več ali manj pacifistično okuženih elementov, rajši ne govorilo o enakopravnosti in oboroževanju. Zasluga narodno-socialističnega pokreta je, da se bo doba tega v resnici samo prikritega komunizma skrajšala in skoraj tudi zaključila.

Pokojniki preteklega leta

Zgornja vrsta od leve na desno: tajni svetnik Ludvik Hofmann, graditelj justične palače v Lipskem in Muzeja v Berlinu; Evgen d'Albert skladatelj »Nižava« in »Mrtvih oči«; Friderik Avgust III., poslednji saški kralj; slikarja Emil Orlik in Maks Slevogt, ki sta oba objavljala tudi grafična dela največje vrednosti; Paul Doumer, prezident francoske republike, ki ga je ustrelil Gorgulov; predsednik nemškega državnega sodišča Seckendorff.

Srednja vrsta od leve na desno: državni tajnik grof Pozadowski-Wehner; Richard Skowronek, pisatelj mnogih romanov iz življenja svoje vzhodno-pruske domovine; Günther Groenhoff, ki si je priboril mnogo rekordov v jadralskem letalstvu, se je smrtino ponesrečil pri letalskih prireditvah v pokrajini Röhn; znani mladi nemški dirkač Morgen se je ponesrečil pri vežbanju na Nürburgringu; Slatin paša, rojen Dunajčan, nekoč generalni guverner v Sudanu, ki je 11 let prebil v ujetništvu; Ignac Seipl in Janez Schober, bivša državna kancelarja avstrijske republike.

Spodnja vrsta od leve na desno: Anton Wildgans, znameniti avstrijski pesnik, bivši dvakratni ravnatelj dunajskega državnega gledališča; Louis Hagen, znani zapadno-nemški bankir in gospodarstvenik; tajni svetnik prof. dr. Kahl, odlični znanstvenik v kazenskem pravu; Aristid Briand, veliki bореc za mir, mnogokratni minister in predsednik francoske vlade; admiral Zenker, bivši šef nemške vojnega mornarštva; admiral Hipper, poveljnik nemške mornarice v pomorski bitki pri Skagerraku; Viljem Ostwald, znani filozof, imetelj Nobelove nagrade za kemijo v letu 1909.

Hrvatski emigranti — Perčecovi hlapci

Razočarani se vračajo zapeljanci Paveličevih in Perčecovih agentov v domovino. Emigrantski peknel v Janki-pusti — Hrvatski emigranti morajo služiti za hlapce Perčecu in madžarskim oficirjem — Glad in batine so njihovo plačilo

Beograd, 1. januarja. M. V. Zadnjem času se vse češče dogaja, da se tako-zvani »hrvatski emigranti«, ki so bodisi pustolovščinarji, ta ali oni morda tudi izkoristiljubi, pobegnili preko meje, vračajo v domovino, polni raze in spoznanja, da je doma pač le obljubljenih madžarskih in laških nevsakem pogledu mnogo slabše. Prav značilna za prilike, v katerih žive ti emigranti v inozemstvu, je izpoved nekega Marijana Madjerića, doma iz Hlebina na Hrvaskem, ki se je pred nekaj dnevi vrnil iz Madžarske. Njegova izpoved je jasen dokaz, da tako-zvani »voditelji hrvatskega naroda«, kakor jih imenuje madžarski in fašistični časopisje, niso nič drugega, nego koristolovci, ki skrbje le za svoj lastni telesni blagor, vse druge pa bi radi napravili za svoje sužnje. Življenje onih emigrantov, ki so se zatekli pod njihovo okrilje, je pravi peknel. Izpostavljeni so najstrašnejšim mukam ne le s strani madžarskih oblastnikov, marveč tudi s strani »lastnih« ljudi, Gustava Perčeca in njegove tovarišje.

Marijan Madjerić je v avgustu lanskega leta skupno z Ivanom Mrazom, Dragutinom Sikirićem in Stjepanom Petrovićem pobegnil na Madžarsko, da bi se tako izognil odsluženju kadrskega roka. V noči 23. avgusta so pri Goli prekorčili državno mejo ter so naslednjega dne ob 5. polpodne prispeli v madžarsko vas Curgo, kjer so se sami javili orožništvu. Tu so prenočili, naslednjega dne je prispel iz Gvenkenyesa policijski agent, ki jih je zašiljal ter jih zlasti izpraševal o razmerah v Jugoslaviji.

Nato jih je odvedel v Pečuh, kjer jih je neki madžarski major ponovno na dolgo in široko zasliševal. Šilil je v nje, naj pripovedujejo, kako nezadovoljstvo vlada po Jugoslaviji. Zanimal se je zlasti za stanje v vojski in zahteval podatke, v katerih polkih služijo Hrvati in slično. Nato so jih zaprl. Naslednjega dne jih je posetil v zaporu neki civilist, ki jih je nagovarjal, naj stopijo v službo Gustava Perčeca. Begunci so uvideli, da so v skrajno težavnem položaju in so po dolgem prigovarjanju in raznih obljubah pristali na ta predlog. Morali pa so podpisati se posebne pismene izjave, da se bodo v vsakem pogledu pokorili Perčecu.

Policija jih je nato odvedla v Budimpešto, kjer so bili dva tedna zaprti. Nato je osebnost pršel po nje Gustav Perčec ter jih odvedel na svoje posestvo na Janki-pusti. Tu jih je zaposlil kot svoje hlapce. Od ranega jutra do pozne noči so morali delati kot črna živina, opravljati najtežja dela, ne da bi prejeli za to le eno paro

sreče. Posledica tega je bila, da jih je madžarska policija zopet vse zaprla in jih najprej odvedla v Curgo, nato pa v Budimpešto in od tam v Debrecin, kjer so jih izročili špijonažnemu oficirju Varadiju, ki jih je dodeli svojim podrejenim oficirjem za sluge.

Madjerić je bil dodeljen huzarskemu kapetanu Andreju, ki je postal z njimi zelo surovo. Plače ni imel nobene, hrana je bila slaba, če pa se je pritožil, so padale batine. Posebno značilno je, kar pripoveduje Madjerić o Ignacu Domitroviću, ki jih je v Debrecinu često posečal. Vselej se je pritoževal nad svojim položajem ter pravil, da je naravnost obupan in bi se najraje vrnil v domovino, če bi le vedel, da mu bodo odpustili kazni (Domitrović je bil zaradi prenašanja peklenkih strojev obsojen na 16 let ječe). Kakor on, so se kasali tudi vsi ostali begunci, da so zapustili domovino. Njihovi razgovori so se sukali samo okrog vračanja, kako bi najlaže prišli nazaj v Jugoslavijo.

Sikirići se je prvemu posrečilo pobegniti. Kmalu za njim je pobegnil v Rumunijo tudi Ivan Mraz. Istega dne, ko je pobegnil Mraz, je bil Domitrović brzjavno premečen iz Debrecina neznanu kam, ker so ga osumili, da je sodeloval pri begu drugih emigrantov. Madjerića so takoj zopet zaprl in ga odvedli v Budimpešto, kjer je ostal dva tedna. Tu so ponovno šilili v njega, naj se vrne na delo k Perčecu na njegovo posestvo. Madjerić pa je to odklonil, ker se je trdno odločil, da se vrne nazaj v Jugoslavijo, pa makar da bi ga to stalo življenje. Bil je pod stalnim nadzorom in vso njegovo korespondenco so kontrolirali. V Jugoslavijo so mu sploh prepovedali pisati.

Po ovinkih pa je naposled vendarle obvestil očeta, kje se nahaja. Oče je nato preskrbel jugoslovnski potni list zase in za sina ter je odpotoval na Madžarsko. Srečno je iztaknil svojega sina, ki so ga med tem zopet premestili v Debrecin in neke noči sta oba skupno pobegnila in srečno prispela v Jugoslavijo. Madjerić je ves srečen, da je zopet doma zagotavljajoč, da bodo za njim kmalu prispeli tudi vsi ostali emigranti, ki so se prepričali, da so vsi zgolj žrtve Gustava Perčeca in njegove, od Madžarov in fašistov plačane družbe.

plačila. Za zahvalo jim je Perčec vsako nedeljo držal predavanja o nemeščanju peklenkih strojev ter jim razlagal kako bo Madžarska napadla Jugoslavijo in jo razdelila.

Ko so jih tako par mesecev »vzgjajali«, jim je Perčec vsakemu posebej določil naloge, ki jih imajo izvršiti. Madjeriću je bilo naročeno, da mota pod vodstvom Ignaca Domitrovića nastavlja peklenke stroje v javnih poslopih v Jugoslaviji in tako izžviži vznemirjenje v jugoslovnski javnosti. Teden dni nato sta prispela na Janka-pusto kapetan Seletković in Marko Šimunović, ki sta jih učila, kako naj ravnajo z orožjem.

Življenje na Janki-pusti je bilo skrajno mučno. Opravljati so morali najtežja dela, prejemale pa so slabšo hrano, kakor arestanti. Nekega dne je prispel na Janki-pusto tudi znani dr. Crvić, ki se je takoj prvega dne hudo sprl s Perčecem in kapetanom Seletkovićem, ki jih ni hotel priznati za svoje gospodarje. Crvić je začel vse ostale begunce nagovarjati, naj se upro in naj ne delajo kot črna živina zastonj, dočim si Perčec koplji bogastvo in živi kot mali bog. Emigranti so se zares uprli, toda Perčec je pozval madžarske žandarme, ki so jih ukrotili s puškami in batinami. Iz Budimpešte pa se je pripeljal neki major Kováč, ki je emigrantom prigovarjal, naj se pomirijo in nadalje vrše svojo »svetišeno nalogo«. Z Dunaja so zaradi te »revolucije« v emigrantskem taboru pozvali celo podpolkovnika Perčevića, a tudi on ni imel pri emigrantih večje

Triumf prekrasne filmske operete!

ORLOV

v najpomembnejši zasedbi, priljubljeni rojak Svetislav Petrović, Liane Hald, Victor de Kowo, Grigory Chmara in drugi.

Muzika Bruno Granichstädt. Umetniška režija: Maks Neufeld.

Pešmi: »Pešem o cigaretic«, — »Pešem o balalajki«. — Film divne, nepozabne muzike in šlagerjev! — Poleg tega: »Ufa« kulturni film: »Kako so postali Al in Volfi prijatelja«, in »Foxov zvočni tednik«.

Samo še danes in jutri ob 4., 1/8 in 1/10 zv.

Prodoroda vstopnic dnevno od 11. do pol 13. ure!

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Prvi znaki novega političnega reda

Novoletni govor predsednika francoske republike pred diplomatskim zborom

Pariz, 1. januarja. d. Predsednik francoske republike je včeraj sprejel diplomatski zbor, ki mu je po starem običaju čestital k novemu letu. Starosta diplomatskega zbora papeški nuncij Maglione je imel nagovor, v katerem je poudarjal, da je pred vsem potrebno zaupanje in bratstvo. Predsednik Lebrun se je z daljšim govorom zahvalil za voščila ter med drugim dejal: Bolj kot kdaj postaja jasno, da mora biti gospodarska obnova metodično neumorno nadaljevanje najtesnejšega sodelovanja vseh držav, ki jih je prizadela sedanja svetovna kriza. Prvo etapo na tej poti predstavljajo sklepi lausannske konference. To pa le pomeni šele začetek in novo delo mora provizorično uspehom dati praktično vrednost. Vzporedno s temi prizadevanji na gospodarskem in finančnem polju je dolžnost vseh vlad iskati tudi na vseh drugih poljih rešitve, ki bodo jamčile za mir in varnost. V prepričanju, ki se utrjuje v duhu Društva narodov, da je napadalna vojna zločin nad človeštvom, smemo zreti prve znake novega političnega reda na svetu. Spori se morajo reševati mirnim potom. Francija si je že doslej prizadevala

služiti temu cilju in bo tudi v bodoče ostala zvesta tem svojim idealom.

Beograd, 1. januarja. Na francoskem poslanstvu se je vršil danes velik sprejem, ki so se ga udeležili odlični predstavniki diplomatskega zbora, zastopniki političnih in gospodarskih krogov, zlasti številno pa predstavnikov društva prijateljev Francije. Pri tej priliki je imel francoski poslanec g. Naggyar govor, v katerem se je najprej zahvalil za izražene čestitke k novemu letu, nato pa nadaljeval: Leto težkih preizkušenj za vse narode, velike in male, je za nami. Tudi Francija je doživela hude krize, vendar pa se jim je hkrabo in odločno uprla. Zadeli pa sta jo dve hudi izgubi, smrt Aristida Brianda, čegar ime je nerazdružno povezano z organizacijo svetovnega miru in svojega velikega predsednika Doumerja, modrega in izkušenega poglavarja države. Pod vodstvom novega predsednika Lebruna bo Francija nadaljevala svoje delo za ohranitev in ojačanje miru in bo v to svrhu zastavila vse svoje moralične in materialne cilje v prepričanju, da jo bodo podpirali vsi, ki se zavedajo, da je mir najvišja dobrina na svetu.

Uporaba srebra v denarnem prometu

Washington, 1. jan. AA. Uradnik trgovskega ministrstva Britter je izdal poročilo o denarnostnih sistemih v raznih državah sveta. V poročilu pravi, da je sedem držav na svetu, ki kažejo stremeljenje po kar največji uporabi srebra kot zlahne kovine: Francija, Nemčija, Rumunija, Mehika, Kolumbija, Peru in Kuba. Vrednost srebra v nemškem denarnostnem sistemu je narasla od 915 milijonov l. 1929 na 1672 milijonov v avgustu 1932. V Franciji zaloga srebra še ni dosegla tiste višine, ki bi bila potrebna, da bi bilo mogoče do 31. t. m. zamenjati za srebrenike vse novčanice izpod dvajset frankov. V Zedinjenih državah ima srebro v denarnostnem sistemu razmeroma malo pomembno vlogo; v marcu je bilo v obtoku le 12% srebrenikov nasproti celotnemu obtoku denarja.

Ob 14.15 uri v Elitnem kinu Matic

GROCK

Najznamnitejši muzikalni klavn!
Danes nepreklicno zadnjikrat!

Nove angleške carine

London, 1. jan. AA. V zvezi z ottawskim pogodbam stonilo 1. januarja 1933 v veljavo nove angleške carine, kakor jih določajo pogodbe s posameznimi angleškimi dominijoni.

Podgane povzročile požar

Rim, 1. januarja. AA. Sredi Bologne je nastal v velikih trafikih ogenj, ki je uničil skoro vso zalogo. Vzrok ognja je zelo nenavaden. Preiskava je dognala, da so ga zanetle podgane. Oglodale so namreč škafitske zveplenke, ki so se pr item vlele. Ogenj je povzročil eksplozijo v posodah, kjer je bil alkohol. Škoda je precejšnja.

Sneg v Lombardiji

Milan, 31. dec. 3. V Piemontu in Lombardiji je zapadel visok sneg. Milan in Genova sta pod debelo plastjo snega.

Avstralsko darilo Nemcem

London, 1. januarja. AA. V London je prispela naslovna pločča nemške križarke »Emdens«, ki je bila uničena novembra meseca l. 1914. Pločbo bo poklonila avstralska vlada Nemčiji kot dokaz svoje dobre volje. Avstralski zastopniki jo bodo izročili nemškemu veleposlaniku v Londonu ali naravnost predsedniku nemške republike Hindenburgu v Berlinu. Nemško križarko je v bližini avstralske celne potopila avstralska lahka križarka »Sydney«.

Ruski les za Anglijo

London, 1. jan. 3. Med »Timbres Distribution Limited«, ki zastopa največje del angleške lesne trgovine, in lesnim trdnost na Belem morju, je bila podpisana nova pogodba o dobavi ruskega lesa v vrednosti 45 milijonov funtov šterlingov, odnosno nad 10 milijard Din. Cene so v tej pogodbi nekoliko višje nego lanske. Po nekkih vesteh iz Ottawe je povzročila ta pogodba veliko vznemirjenje v Kanadi, ki je bila doslej glavna dobavitelica lesa v Angliji. Nekateri menijo, da bo morda ta pogodba zrušila temelje zaupanja, na katerem stonijo ottawski sporazumi.

Oglašujte v »Jutro«!

Francoske žrtve v interesu miru in sprave

Francija je v preteklem letu storila vse, da bi ojačala mir. — Uspeh se bo pokazal šele leta 1933

Pariz, 1. januar. AA. V »Journalu« piše znani francoski publicist Saint Brice o l. 1932, in njegovi bilanci na mednarodnem polju. Francija je v tem letu dovolila Nemčiji ogromne koncesije, čeprav se je Nemčija razvijala v smeri reakcije. Dogovori od Brininga do Schleicherja so močno razočarali francosko javnost in francoske politične kroge. V nasprotju z razvojem v Nemčiji je francoska zbornica še na svoji letošnji poslednji seji manifestirala za mednarodno solidarnost. Francoske koncesije, nadaljuje Saint Brice, pa so vedno znova povzročale nove nemške zahteve. To pomeni obratni hrbet politiki sprave, kajti taka politika je mogoča le na podlagi obojestranskih in vzajemnih žrtv. Njen cilj pa mora biti pomiritev duhov, sodelovanje in zaupanje pri obnovi vsega sveta. Francija, zaklju-

čuje pisec ta svoj pregled mednarodne politike l. 1932, je s svoje strani obilno doprinesla v tem letu k obnovitvi mira in miru in je v tem pogledu sestavila velik načrt o organizaciji mednarodnega sodelovanja in varnosti. Usoda tega načrta v l. 1933. bo dokončni dokaz dobre volje vseh tistih, ki bodo polklicani, da o njem odločijo.

—lj Pojasnilo k notici, ki smo jo včeraj priobčili glede racije v mestni ogrevalnici, smo naproseni od strani socialno političnega urada mestnega načelstva, da priobčimo naslednje pojasnilo: Dotični, ki jih je policija aretirala, niso bili pristojni v Ljubljano, temveč so iz okoliških občin, ki so same prehodno bivali dva do tri večere v mestni ogrevalnici in niso prejemale nikake podpore od mestne občine, ker ta podpira samo ljudi, ki so pristojni v Ljubljano.

Hitlerjevi „emigranti“ v Italiji

Hitler vzdržuje v Italiji s podporo fašistične stranke celo organizacijo svojih ljudi, ki so pobegnili iz Nemčije zaradi raznih zločinov

Berlin, 1. januarja. r. V svoji današnji štviški objavlja list »Tempo« pod naslovom »Pribežal šče narodnih socialistov v Italiji« zanimava razkritja bivšega člana Hitlerjevih napadalnih oddelkov. List piše med drugim:

Beg treh morilcev draždanskega narodnega socialističnega Hentscha v Italijo nam daje pobudo, da ponovno zastavimo vprašanje, na kako podporno morejo računati narodnosocialistični »begunci« onstran nemške meje. Često se zatrjuje, da v Italiji odlično funkcionirajo obsežne narodno-socialistične organizacije Hitlerjeve stranke. Oblasti že del časa proučujejo podatke, ki jih dobivajo iz bvljih in sedanjih narodno-socialističnih krogov in so pršile že do zelo zanimivih in značilnih ugotovitev. Doblili smo na vpogled poročilo bivšega šefa Hitlerjeve napadalne čete. Šele pred kratkim je prišel v Italijo, kjer je z narodno-socialističnim priporočilom iskal službe. V Benetke je prišel v narodno-socialistični unifor-

mi. Tam je namreč pokrajinski odbor nemške narodno-socialistične stranke za Italijo, ki ima na Lido, Via Cipro 30, svoje urade. Vodja te Hitlerjeve podružnice je neki Brant. Nanj se je obrnil omenjeni begunec. Prvo vprašanje, ki so mu ga zastavili, je bilo: »Kak podvig ste dosedaj izvršili?« Ko je presenečen nad tem vprašanjem dal zanikalen odgovor in ponovno pršil za preskrbo službe, je moral pokazati dokumente. Največjo važnost med vsemi dokumenti so dali nekemu potrdilu, podpisaneemu od narodno-socialističnega poslanca, da je zvest pristajač Hitlerja ter da mu lahko zapajo. Dobil je 150 lir in priporočilo pismo za nekega Bergerja, ki vodi Hitlerjevo stranko v Benetci. Od tega je izvedel, da je v Milanu organiziran cel regiment Hitlerjeve vojske. Od tam so ga poslali v Bolcan, kjer imajo Hitlerjevi svoj poseben dom. Poleg podpor, ki jim jih pošilja Hitler, dobivajo podporo tudi od fašistične stranke v Italiji.

Nemška propaganda za obrambno letalstvo

Berlin, 1. jan. AA. Zadnje čase se nemško javno mnenje čimdalje intenzivneje ukvarja s problemom varnosti pred letalskimi napadi. To je posledica živahne propagande, ki jo vrše nemške oblasti že več mesecev, da zainteresirajo prebivalstvo za to vprašanje. Tako prinaša včerajšnja »Vossische Zeitung« uvodnik, v katerem opozarja na nujno potrebo, da se nemško prebivalstvo zavaruje pred letalskimi napadi in da se store potrebni ukrepi za zaščito civilnega prebivalstva pred morebitnim bombardiranjem iz zraka. Naglašja, da bi bilo treba povečati propagando v tem smislu, da se ustvari pozitivna obramba pred letalskimi napadi. Nemsko ljudstvo, pravi list, se je začelo zanimati za pomorstvo šele tedaj, ko je videlo pomorno nemško mornarico, za letalstvo pa se je navdušilo takrat, ko so se med svetovno vojno izkazovali razni letalci kakor

Richthofen in Immelmann, ki sta postala narodna junaka. A kaj pomaga vse to za nimanje, zaključuje list, ko pa imamo za obrambo pred letalskimi napadi na razpolago samo prometna letala?

Grofica prosi za beraško licenco

Grofica Karolina Esterhazy, roj. Stiasny, katere oče je bil svoje čase med najimovitejšimi prebivalci Budimpešte, je proslila mestno upravo za izdajo dovoljenja za beračenje. Svoje prošnje motiviira s tem, da je prišla na beraško palico in da živi v skrajnem pomanjkanju.

Shakespeareov muzej v Veroni

V Veroni se je na letošnji božični večer osnoval odbor za Shakespeareov muzej. Muzej ima nalogo zbrati in združiti vse predmete, ki se nanašajo na Romca in Julijo ter na druge osebe, ki jih je Shakespeare zajel ali postavil v veronsko ozračje

Mušanova vlada zopet v krizi

Nova vlada se ne more zediniti glede delovnega programa — Po praznikih bo najbrže prišlo do novih izprememb

Sofija, 1. januarja p. Nova Mušanova vlada se ni še niti dobro ogrela, pa je že zopet v krizi. Ne le, da se liberalci še vedno puntajo, se v vladi sami tudi ne morejo zediniti glede delovnega programa. Zemljoradniki, ki so svojo pozicijo v vladi znatno ojačali, zahtevajo z vsem povdorkom takojšnjo izvedbo splošne amnestije in to še pred pravoslavniimi božičnimi prazniki. Mušanov, ki se je temu dosedaj upiral in ki je dal zavrniti bivše zemljoradniške ministre, ko so se iz inozemstva vrnili v Bolgarijo, bo moral popustiti, tako da računamo v političnih krogih, da bo zakon o amnestiji že te dni predložen Sobranju. Zelo velika nesoglasja pa vladajo glede finančnega in sanacijskega programa. Zemljoradniki zahtevajo dalekosežne reforme državnem gospodarstvu in večjo skrb za probleme kmečkega

prebivalstva. V političnih krogih dvomijo, da bi moglo priti v vladi glede teh vprašanj do sporazuma in govore že o tem, da bo Mušanova vlada takoj po božičnih praznikih znova podala ostavko. Splošno sodijo, da bo novo vlado sestavil Malinov, ki bo najbrže dobil mandat za razpust parlamenta in razpust novih volitev.

Sofija, 1. januarja. p. Pogreb Simeona Eftimova, ki je včeraj podlegel ranam, zadobljenim pri krvavem spopadu pred dvorom, se bo vršil v torek ali sredo. Njegovo truplo so danes balzamirali in položili v stolni cerkvi na mrtvaški oder. Vse organizacije VMRO so dobile nalogo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba. Oblasti so izdale zelo stroge ukrepe, da preprečijo nove spopade med makedonstvujušimi.

Ozadje Rothermerovega prijateljstva do

Madžarov

Madžari so ga nameravali ustoločiti za madžarskega kralja — Načrt je podpiral tudi Mussolini

Budimpešta, 1. januarja. r. Te dni izide knjiga dr. Schüllerja, bivšega osebnega tajnika pokojnega nestorja madžarskih novinarjev Evgena Rakosyja, v kateri objavlja pisec zanimive podrobnosti o raznih mednarodnih vprašanjih. Med drugim opisuje dr. Schüller v svoji knjigi tudi za madžarske razmere nadvse značilen dogodek, kako so Madžari ponujali madžarsko krono in kako bi bil znani angleški lord Rothermere malone postal madžarski kralj.

Leta 1928. na jesen je posetil pokojni Rakosy v spremstvu dr. Schüllerja lorda Rothermera na njegovem škotskem posestvu ter je konferiral z njim celih 14 dni. Tik pred odhodom se je vršila zadnja konferenca, kateri je poleg Rakosyja in Schüllerja prisostvoval tudi tajnik lorda Rothermera Lederer in glavni urednik njegovega lista. Razpravljali so o položaju Madžarske in v zvezi s tem tudi o zasedbi madžarskega prestola. Pri tej priliki je Rakosy — brez dvoma v sporazumu z madžarsko vlado, ki ji je takrat načeloval grof Bethlen — stavil lordu Rothermeru vprašanje: »Ali bi vi sprejeli izvolitev za madžarskega kralja če bi na Madžarskem prišlo do takih volitev in bi odločitev padla na vas?« V sobi je zavladala grobna tišina. Opisuje dr. Schüller ta prizor. Rothermere je prebledel in videlo se mu je, da na tihem moli. Celi dve minuti ni spregovoril niti besedice. Naposled je spregovoril ter izjavil jasno in odločno: »Na to vprašanje vam odgovorim: da!«

Kmalu za tem je odpotoval Rakosy v Rim in imel tam sestanek z Mussolinijem. Tudi z njim je razpravljalo o vprašanju zasedbe madžarskega prestola in se predvsem zanimala za to, kako stališče zavzema Mussolini glede Habsburžanov. Mussolini mu je pri tej priliki pojasnil, da bo s Habs-

burgovci stvar zelo težavna, ker so vse velesile proti njim in ker obstoja v tem pogledu poseben pakt, ki ga je podpisala tudi Italija. Rakosy je nato obvestil Mussolinija o svojem razgovoru z lordom Rothermerom in ga vprašal, ali bi imel Mussolini kaj proti temu. »Nasprotno«, je izjavil Mussolini, taka rešitev vprašanja madžarskega kralja bi mi bila zelo simpatična! O tej stvari je imel Rakosy pozneje tudi razgovor s sedanjim ministrskim predsednikom Gömböšem, ki je bil tedaj še poslanec. Razgovor je bil tajen. Napram Schüllerju pa je Rakosy takoj po razgovoru izjavil: »Izvedel nisem nič novega vendar pa je Gömbös mnenja, da mora postati madžarski kralj oni, ki bo prinesel Madžarski revizijo mirovnih pogodb. Koncem koncev tudi jaz ne želim nič drugega.«

Da ni prišlo do uresničenja tega načrta, ni kriv ne lord Rothermere, ne Madžarska, ampak splošni položaj v Evropi. Vsekakor pa ta dogodek pojasnjuje, zakaj se je angleški lord tako rekoč preko noči prelevil v zagrozenega madžarskega revizionista in poklanjal Madžarom milijonska darila.

Ruski milijardni primanjkljaj

Moskva, 1. januarja. AA. Primanjkljaj sovjetskega državnega proračuna bo znašal okoli 3 milijarde rubljev.

Ruski petrolej za Japonce

Tokio, 1. januarja. AA. Zastopnik japonske petrolejske družbe se je vrnil v Moskvo, kjer je podpisal petrolejski dogovor z rusko vlado. Po tem dogovoru bo japonska petrolejska družba mogla kupiti na leto 300.000 ton kavkaškega petroleja in bo imela prosto izbiro, ali vzame sirovni petrolej, svetilni petrolej ali pa bencin.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Sportne veličine v letu 1932

Sport preteklega leta je bil v znamenju olimpijade v Los Angelesu, kjer je bila dosežena ogromna serija svetovnih rekordov. Razen tega pa je bilo še drugo veliko sportnih uspehov, ki so zadivili ves svet. Pričujoča slika nam prikazuje sportne veličine, znane vsem, ki se zanimajo za sport:

1. Američanec Bausch, olimpijski zmagovalc v desetboju. 2. Njegov rojak Vines je po svojih zmagah v Wimbledonu v borbi za Davisov pokal in v ameriškem prvenstvu prvak na listi svetovnih rekordov v tenisu. 3. Eleanor Holm, 18 letna Američanka, je dosegla svetovni rekord v hrbnem plavanju na 100 m v Los Angelesu. 4. Rudi Matt je bil zmagovalc v kombiniranem teku za nemško smučarsko prvenstvo. 5. Gronau je bil prvi Nемец, ki je obkrožil svet v letalu. 6. Eli Beinhord je sama preletela Južno Azijo in Av-

straljo, nato pa še najtežje proge v Južni Ameriki. 7. Cramm si je v Hamburgu v borbi za najmočnejšimi mednarodnimi nasprotniki priboril naslov nemškega teniskega prvaka in je skupno s Prennom in drugimi žel zmagoslavje nad italijanskim in angleškim moštvom v borbi za Davisov pokal. 8. Ellen Preiss, po rodu Berlinčanka, si je kot zastopnica Avstrije priborila v olimpijskem floretovanju zlato medaljo. 9. Berlinski veslač Bucht si je priboril v Henleyu na Angleškem prvenstvo, na olimpijadi pa srebrno kolajno. 10. Charlie Mills si je priboril na konjskih dirkališčih 205 zmag, kar je svetovni rekord sam po sebi. 11. Američan Gar Wood je na vožnji z motornim čolnom dosegel 200 km na uro. 12. Četvorica berlinskega veslaškega kluba si je priborila v Los Angelesu zlato kolajno. 13. Jonath-Bochum je bil tretji na olimpijadi v teku na 100 m, pri tem pa

najhitrejši tekač bele pošti. 14. Wolrath Eberle je nemški mojster v desetboju, na olimpijadi pa si je priboril le bronasto kolajno. 15. Albert Richter iz Kelmorajna je v krvatstvu na 300 in 400 m dosegel dva nova nemška rekorda. 16. Črncet Tolan je v Los Angelesu zmagal v teku na 100 m. 17. Rudolf Ismayr iz Monakovega si je na olimpijadi priboril zlato kolajno v dvignjenju uteži srednje kategorije. 18. Američanka miss Earhart, imenovana »miss Lindy« zaradi frapantne sličnosti z Lindberghom, je prva dama, ki je sama preletela atlantski ocean. 19. Japonec Tsuruta je na olimpijadi dosegel rekord v prsnem plavanju na 200 m. 20. Derichs iz Kelmorajna je bil prvi Nемец, ki je preplaval 100 m pod 1 minuto. 21. Mladi Manfred Brauchitsch je na Mercedesu pri mednarodnem dirkanju na dirkališču Avus premagal vso elito evropskih avtomobilskih dirkačev.

Pesnikov rojstni dan

Kako je Robert Louis Stevenson podaril deklici 13. november

Malokomu je znano, da je slavni angleški pesnik Robert Louis Stevenson v zrelih letih ostal brez rojstnega dne, ker ga je bil — podaril neki deklici. Deklica je imela namreč »smolo«, da se je bila rodila na božični dan in tako ni mogla še posebej slaviti svojega rojstva. Imenovala se je Annie Ide in je bila hči nekoga Američana, ki je takrat živel na otočju Samoa. Stevenson je sestavil listino, v kateri izjavlja, da ji podarja svoj rojstni dan, ker njemu itak ne more več dosti koristiti. »S tem sem prepustil imenovanji Annie Ide vse svoje pravice in zahteve na 13. november, ki je bil prej moj rojstni dan. Odslej naj bo to njen rojstni dan. Izvršuje naj ga in se naj z njim zabava na izročeni način s tem, da se bo zanj oblekla v

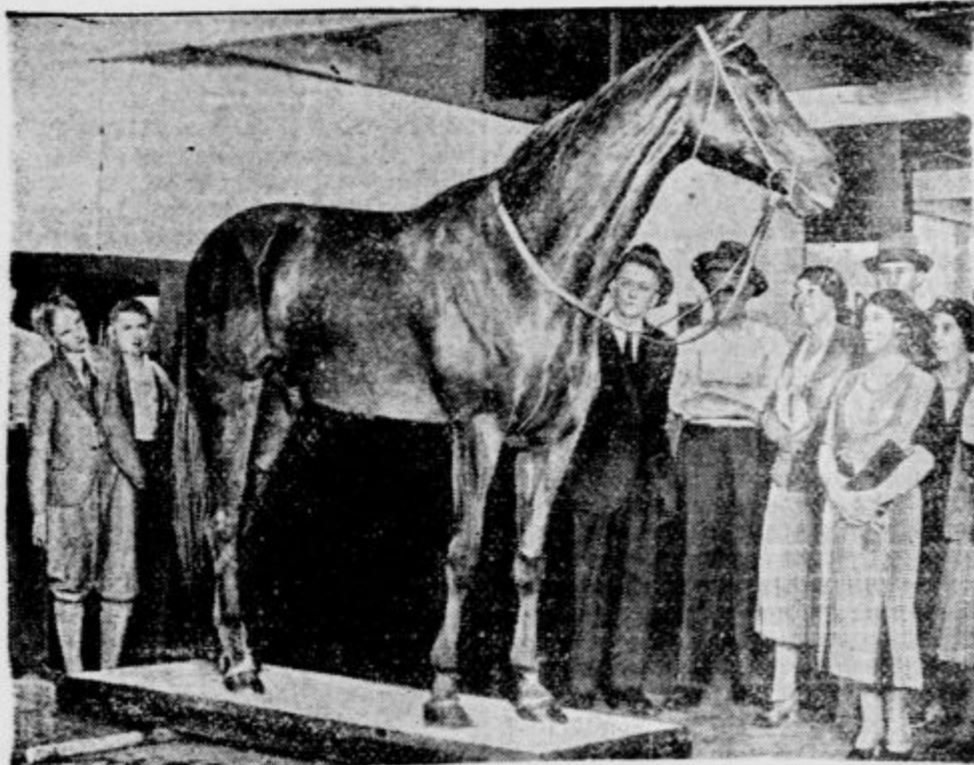
lepa oblačila, pogostila z izbranimi jedmi in sprejemala darila, voščila ter verze, kakor so delali tudi naši predniki.« Obdarjenka živi še vedno kot žena bogatega Američana v newyorški Peti cesti in se imenuje gospa Cockranova. Že 40 let praznuje 13. november kot svoj rojstni dan. Samo letos ga ni praznovala, ker je umrl eden njenih prijateljev; a zato ga bo prihodnjic obhajala tem bolj temeljito. V to jo veže že posebna klavzula v Stevensonovi listini, ki pravi: »In za primer, da bi imenovana Annie Ide kateregakoli izmed navedenih pogojev zanemarila, se poudaritev razveljavi in naj se moje pravice na tozadnji rojstni dan prenesejo na predsednika Zedinjenih držav.«

Angleško zlato gre v Ameriko

Anglija je izročila ameriški vladi dne 15. decembra zapadli obrok vojnih dolgov. Na sliki vidimo moža, ki pelje zlato v palcah na ladjo »Majestic« v southamptonskem pristanišču.

Dirkalni konj v muzeju

Avstralskega konja »Phar Lap«, ki je nedavno poginil, so nagačili in ga postavili v muzej v Sidneyu. Phar Lap je bil najslavitejši dirkalni konj na svetu in je pridobil svojim gospodarjem milijonsko premoženje.

Prizor, ki se našim krajem šele obeta

Otroci pri smučarskem veselju

Rotschildova menica

Jalova tožba proti pariškemu denarnemu mogočniku

Sleparji so včasih čudno otročji. Trije marsejski borzni mešetarji in en šofer so prinesli v začetku novembra v banko Ferrero v Nimesu menico, ki se je glasila na 4 milijone frankov in je bila podpisana po baronu Henryju Rotschildu. Zadrževali so takoj denar, ker so mislili, da je Rotschildov podpis zadostno jamstvo za izplačilo. A banka ni marala izplačati meničnega zneska, ne da bi poprej vprašala o stvarni Rotschilda samega. Prezentrata je menico v plačilo podvrženi Francoske banke v Nimesu. Slednja je zahtevala pred vsem kolikovino v znesku 6000 frankov. Šofer je plačal ta znesek in poleg tega še 35.000 frankov za menični protest. Davkarja je in je zastavila zrušen, a šofer je zaman izdal denar.

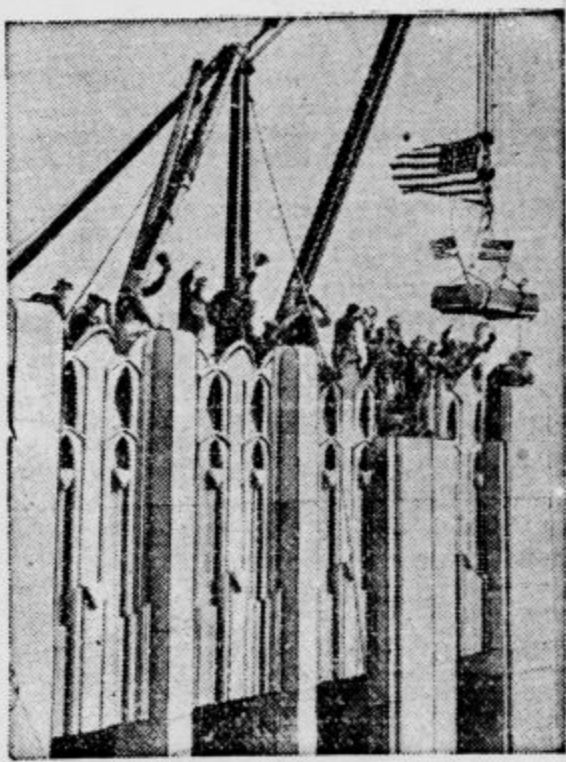
Ko je Rotschild zagledal menico, je dejal: »To je nedvomno moj podpis. A nikoli nisem podpisoval slične menice in je seveda ponarejena.« Na Rotschildovo zahtevo so odredile oblasti preiskavo, ki je dognala jako zanimivo zgodbo. Lani se je ponorečil na južnem Francoskem neki pariški avtomobil. Potnik, gledališki ravnatelj, je obležal z razbo to glavo in je takoj umrl. Omenjeno gledališče je last barona Rotschilda. V listnici mrtvega ravnatelja se je našlo več po Rotschildu podpisanih kolikovanih pol, ki so bile namenjene za pogodbe s posameznimi igralci. Šoferji se med seboj poznajo. Listnica ponorečenega ravnatelja je na nepojasnjen način prišla v

roke marsejskega avtoizvoščka. Poiščal je nasvete pri mešetarjih, ki so mu pohiteli svetovati, naj izrabi redko priliko. Lastnik garaže, kjer je stal šoferjev avtomobil, je založil potreben denar v upanju na mastno odškodnino. Sleparji so prikrojili po Rotschildu podpisano polo, da bi bila slična menici. Lastnik neke male tiskarne je proti primernemu plačilu na polji natisnil besedilo suhe menice. Tako je postal Rotschild dožan štiri milijone frankov...

Pri razpravi v Parizu so zagovarjali obtožence najboljše odvetniki. Trdili so, da je prejel šofer menico ob ponesrečenega gledališkega ravnatelja še pred usodnim dogodkom. A ravnateljeva hčerka je dokazala, da ni bil njen oče nikoli znan s šoferjem. Listnica je bila kratkomašno ukradena iz avtomobilskega kovčega. Vsi obtoženci so trdili, da so se pošteno motili, ker so mislili, da je menica izven dvoma ter da bo Rotschild vse plačal. Mešetarji in šofer so bili obsojeni na 4 letni zaporniški kazni. Baron Rotschild in hči ponesrečenega ravnatelja sta prejela po en franko na račun moralne odškodnine. Kakor sta zahtevala.

Zapek Vodeči kliniki zatrjujejo, da je naravna »Franz Josefova« grenčica odlične vrednosti tudi za duševne delavce, za živčno slabotne in žene kot odvajilo za črevesje.

Zadnji kamen za radio palačo

Pravkar dogotavljajo v New Yorku novo četrt nebotičnikov. Ta četrt, ki je last milijarderja Rockefellerja, se imenuje tudi četrt radija. Na sliki vidimo zadnji kamen, ki ga vlečejo na vrh, da ga vzdajo v stavbo

Prvi nastop

Silno zavidam avtorjem, ki svoja dela žitajo po odrih. Prav gotovo je to zelo prijetno: čitatelja imaš pred sabo, slediš njegovu pažnji in neposredno vidiš, kakšen vtis napravijo tvoje lastne vrstice na tujeja človeka. »To je sila enostavno.« mi je nekoč pokroviteljsko pojasnil eden izmed takih avtorjev, »frak oblecite in par povestice se naučite na pamet, potem pa čitajte. Samo pradedelo ne sme biti.« Z njegovega stališča je vse to zares precej enostavno: izbrati moraš kratko povest in obleči frak. Imel sem prvo in drugo, pa sem vendarle toliko časa omahoval, da sem se slednjič uiel ko riba na trnek — nekdo me je bil laskavo povabil, naj nastopim na dobrodelnem koncertu. »Postavijo vas med goslača in balerino.« so me opozorili. »Ali je to udobno?« sem se previdno informiral. »Čemu ne? Eden pleše, drugi čita, tretji pa igra...« »Kar se tiče delitve dela, je to kajpak dobro: en sam človek ne more hkratu igrati gosli, igrati in čitati svojo lastno povest. Toda to me skrbi, kako bo, če bom zlezal na dan neposredno po goslača in pred balerino...« »Pa vi začnite...« »Nu da, tudi... Neham čitati, za mano pa gosli in pleše... Tam pustite je opravil, zdaj bo šele prava zabava...«

»Nu, pa čitajte na koncu...« »Tudi ne bo nič kaj prijetno... Publika bo še vsa razigrana ploskala zboru balalajk ali pa kakki ciganski pevki, jaz bom pa namah prilezel s svojo povestjo...« »Kako naj na potem napravimo... Bomo že se razmislili...« »Dobro. Tudi jaz bom že premislil.« Po vsej priliki pa ni mislila niti ena niti druga stran. Zakaj sicer me ne bi postavili na četrtem mestu, po ciganki in pred italijanskim baritonom, jaz pa bi enostavno odpovedal, sklicujoč se na svojo ljubezen do samote in na eventualen nahod. V umetniški dvorani je bilo sila veselo in šumno. Vsaka soba, ki je vanjo moči postaviti komaj dve omari, postane šumna in vesela, če se v njej zbore dvanajst nastopajočih umetnikov in več ko tri četrtnine orkestra, ne vstevši instrumentov. »Kaj pa danes poiete?« me je laskavo vprašala neka polna dama, ki se je pudrala pred žepnim zrcelcem. »Danes nič.« sem zadržano odvrnil. »Potem pa poidite, golobček.« je z enakim tonom izustila, »če sem prav slišala, so vam muzikantom namenili posebno sobo.« »Nisem muzikant, gospa.« sem ji mračno odvrnil. »Nu, kaj pa je danes prav za prav z menoi.« se je veselo zasmejala, »vse mešam... Govorim z reditelji, na mislim, da je muzikant. Prijatelj, prinesite mi čašico limonade...« »Vidite...« »Samo hladna mora biti. Tiste vroče broz-

ge ne morem...« V buffetu mi niso nič kaj radi dali limonade. »Kakšno pa hočete?« »Hladno. Seboj jo vzamem...« Nekdo mi je potisnil v roko moko steklenico in potem se ni nihče več zmenil zame. »Kako bom na odmašil?« »Kaj pa govorite, da boste vzeli seboj? Tu jo izpijite!« »Za artistko...« »To me prav nič ne briga. Plačajte in mir besedi...« Ko sem za vendar preprosil, da mi je odmašil steklenico in natočil v kozarec, sem se s kozarcem v roki napotil skozi množico občinstva. Ker nisem bil vajen, mi je bila ta pot sila težka, posebno še, ker so me od vseh strani suvali in mi je nekdo dolgo naročal dva kruha s sirovim maslom in klobaso brez gorčice. Ko sem prišel v umetniško sobo, tiste dame, ki se je bila pravkar pudrala, že ni bilo več. »Ali imate limonado?« je vprašala deklet, ki je prebralo note in preizkušalo glas. »Je hladna?« »Hladna.« »Hvala.« Iz vlnudnosti mi praznega kozarca ni vrnila še prošnje, naj še prinesem, marveč ga je postavila nekam na skatljivo mandolino. »Ta limonada ni za vas.« sem z malce pozno nejevoljo dejal dekletu z notami. »Tako?« se je začudila, »vse eno je. Limonade je itak dovolj.« Od nekod se je razlegel globoki glas da-

me ki me je bila poslala ponjo: »Kakšna nesramnost... Nekega tepca sem poslala po limonado, pa ga še zdaj ni...« Naelonil sem se na oboje vrat in čakal. »Mi vas pa iščemo in iščemo.« je ves vesel pritekel k meni reditelj, »pravkar ste prišli, kajne? Malce pozni ste.« »Že zdavnaj sem tukaj. Po limonado sem šel.« »Čemu mi niste dejali, da bi radi limonado... Semton, prinesite gospodu...« »Nak, ni treba. Dama me je bila prosila...« »A tako, damo imate seboj... Čemu tega niste precej povedali? Ukažem jo posaditi v četrt...« »Ni treba — v umetniški sobi je...« »Neznanostni ne smejo v sobo za umetnike...« Nekdo ga je potegnil za rokav in ostal sem sam. Koncert se je že pričel in neki mračni možakar me je dvakrat opozoril, da naj pazim na pedalo, če sem akompaniator, zakaj levo je slabo. Prava sreča je še, da so dobili tak klavir, že mi pa kaj ni všeč, naj to povem Nikolaju Jevgenjeviču. »Sicer pa, kaj boste prav za prav čitali?« me je vprašal reditelj ki se je neznano odkod pojavil pred menoi. »Tu pri sebi imam nekaj... Evo, to-le povest...« V kratkih besedah sem mu povedal vsebino povesti o nekem mladem možu, ki je poleti prišel k sorodnikom, se navduševal za naravo in o vsem, kar se je potem zgodilo.

»Prekrasna stvarca.« je navdušeno dejal in pogledal na uro, »ali jo znate na pamet?« »Kako neki.« sem se dobrodušno nasmehnil, »povedal sem vam samo glavne stvari...« »Glavne stvari?« me je strahoma vprašal, »najst minut ste torej pripovedovali samo glavne stvari?« »Kaj pa je? Če sem ter tja kaj izpustim, bo trajalo čitanje 40 do 50 minut.« »Ali ste neumni... Saj to ni mogoče!« se mu je iztrgalo iz prsi. »Kako pa potem pred javnostjo čitajo povesti?« sem mu nekoliko užaljen odvrnil. »Saj vendar ne gre, da bi povedal par afornimov in potem lepo odšel... Sicer pa, še neko malo stvarico imam... Godi se v lekarni...« »Prekrasno.« je vlnudno pristal, ko je slišal moje zodbico o veselem incidentu v lekarni. »Saj to niso samo glavne stvari, to je vsa povest.« »Vsa?« v njegovem glasu je bilo čutilo prikrito skrb, »saj je komaj za poldru minuto...« »Če hočete, lahko kakke dve minuti postojim na odru, ne da bi kaj izpogovoril... Z rokama bom mahal, ali pa stol prestavljal...« »Tako torej...« je z negotovostjo izpogovoril. Pri tretji zgodbi sva se pobotala. Med glasnim in navdušenim ploskanjem sem stopil na oder. Do tedaj zares nisem

SPORT

Nogometni turnir za brezposelne

Ljubljana, 1. januarja. Prav skromno so začeli naši nogometaši novo leto. Na programu današnjega dne sta bili samo dve tekmi nogometnega turnirja...

Slovan : vojaško moštvo Triglav 5:3 (1:1)

Ne more se reči, da je Slovan prav zaslužen zmagal. Vojaško moštvo je bilo tehnično boljše, vendar pa ni moglo realizirati več prav ugodnih šans.

Hermes : Grafika 8:1 (5:1)

Druga turnirska tekma je prinesla visoko in zaslužen zmago Hermesu, ki je bil stalno v veliki premoči. Razlika bi bila po igri upravičeno lahko še večja...

Ostale nogometne tekme

- Beograd: Jugoslavija : Bask 2:2 (1:1). Zagreb: Gradjanski jun. : Hašk jun. 6:0 (3:0). Zavrada: Polidice je igrač Haška tako nesrečno padei, da si je zlomil nogo...

Sportni drobci

V rubriki za zimski sport mrgoli suhoparnih beležk, da so snežne razmere tanjši in tankjaki neugodne, da so smučarski tečajji tam in tam odgodeni itd. Vsa pozornost je v teh okoliščinah posvečena veliki zimskosportni prireditvi v Inomostu...

Dunajski nogometaši so zdaj po častnem nastopu v Londonu željno iskani nasprotniki. Med drugim so prejeli vabila Škotske in Walesa za odigranje meddržavne tekme...

vedel, komu so ploskali — ciganski pevki, ki je bila pravkar odšla, ali italijanskemu baritonu, ki se je bil pojavil pri vstopu v dvorano...

Po sportnem tisku vzbuja precej komentare negovor, ki ga je imel veliki nogometni menažer Meisl pred nastopom avstrijske reprezentance v Londonu. Značilen je način, kako tovarniško in kot sportnik med sporniki je vodja nogometne reprezentance izpodbudil svojo enastorico na to odločilno bitko...

Za prihodno olimpijado bi Nemci prav radi spet organizirali nogometni turnir, kar bi bilo za dohodke olimpijade odločilnega pomena. Z nogometaši je bil na olimpijadah zmerom krč, ker so jih pač zmerom dolžili, da niso pravi amaterji in zanje se tej izrazito amaterski sportni manifestaciji ni mesta...

Znani francoski rekorder v prsnem plavanju Cartounet, ki je bil dozdaj pod suspicionom, je te dni v Parizu postavil nov svetovni rekord. Zespekladi je dosegel svetovni rekord na 200 m preno s časom 2:44.6...

Dvojni zmagovalc Los Angelesa črnc Tolan je šel med profesionalce. Mož študira medicino in je bil dozdaj odvisen le od podpore svoje matere. Da si olajša študij in po možnosti podpre še rodbino, je sprejel pogodbo kot igralec neke revije...

Čuden letalski rekord si je privoščil francoski gojenec visoke značnice Meichel Destroyat. Mož se je kotil letalske akrobacije in je v času ko je bilo v aerodromu precej mirno, letel 26 minut in 2 sekundi z obrnjenim letalom. Ko so ostali obedovali, je Destroyat vozil od 12:37 do 12:58.9...

Začetek zimske sezone na Bledu

Nu, zdaj ga pa imamo. Ze smo obupavali, da ga ne bo, pa se je vendar vreme izpreglilo in v četrtek dopoldne je začela naletavati suha bela moka, katere se je naletelo že čez dva decimetra. Po gorah v Kranjski gori in v Bohinju pa ima jo snega še nekaj več. — Ze v četrtek dopoldne, ko je jedva zapadlo nekaj centimetrov snega, so naenkrat oživele blejske ceste in okolica. Staro in mlado, vse se je razveselilo toliko zaželjenega snega. Ceste so bile kmalu polne smučarjev...

Ze v prvem začetku zimske sezone se je pokazal nepričakovan interes za Bled, ki se stopnjuje od dne do dne. Zimski gostje prihajajo dan za dnem v večjem številu na Bled in se še vedno novi navljajo. Pa saj tudi ni čudno! Bled se je zadnja leta zelo prelevil in razširil svojo delavnost tudi na zimo. Moderne velikopotezne zgradbe hotelov nudijo danes zimskim gostom ves komfort in udobnost v isti meri...

vhodom, ali pa naj grem domov in pri tem uriti glas za moj prihodnji nastop med koncertnim programom.

Izbral sem srednje: pustil sem vsako intonacijo in logične poudarke in pričel čitati še glasneje. S takim glasom sem kritičal še tisti na dachi, ko sem prošel pastirja, naj požene krave izpred moje terase. Publikli je bilo to bolj všeč. Med odmorom so se mnogi celo smejali in s tem ovirali svoje sosedje, da niso mogli iskati po programu, kaj bo naslednja točka.

Kolikor pomnim, sem prečitati zgodbo le do polovice, nato pa sem se mahoma priklonil in izbral v sobo za umetnike. Publikla je ploskala.

»Ali ploskajo meni?« sem vprašal damo, ki me je bila poslala po limonado.

»Ste mar že končali?« je vsa razburjena vprašala in grabila note.

»Da...« »Prav nič nisem slišala gosli. Najbrž ste igrali bolj tiho...«

»Nisem goslač... sem lezno pripomnil...« humorist sem. Ze precej knjig sem napisal.

»Tako torej, humorist ste?« je razočarano izpregovorila. »Vam ploskajo, kajne?« Počasi sem se oblekel in odšel.

Na koncertih ne bom več nastopal. Kvečjemu v kakem maloruskem zboru, kjer lahko stojijo zadij in diplomatsko odpirajo usta, kadar slišijo, da so poleg tebe glasno zapeli...

TRGOVSKE KNJIGE, TISKOVINE, VLOZNE MAPE

in vse pisarniške ter strojepisane potrebščine priporoča 15476

IV. BONAČ, LJUBLJANA

Iz akvaristove torbe

Zgodovina sobnega akvarijstva je dokaj zanimiva in nas popelje daleč na vzhod, na Kitajsko. Dočim se je ukvarjal ta narod še v starem veku s zlatimi ribicami, ki jih je gojil v ribnikih, vrtnih in sobnih ribogojnicah, se je vzbudilo pri Evropljanih zanimanje za akvarijstvo zelo, zelo pozno, šele v 18. veku. Mornariji, ki so s svojimi jadrankami dosegli na Kitajsko obalo, so zagledali mnogo zanimivih, dotlej še neznanih stvari, med katerimi so bile tudi zlate, srebrne in rdeče ribice...

Znani francoski rekorder v prsnem plavanju Cartounet, ki je bil dozdaj pod suspicionom, je te dni v Parizu postavil nov svetovni rekord. Zespekladi je dosegel svetovni rekord na 200 m preno s časom 2:44.6, zdaj pa je postavil najboljšo znamko na 200 y s časom 2:28.6. Dosedanji rekorder te »stroke« je bil Američan Willy Spencer.

Dvojni zmagovalc Los Angelesa črnc Tolan je šel med profesionalce. Mož študira medicino in je bil dozdaj odvisen le od podpore svoje matere. Da si olajša študij in po možnosti podpre še rodbino, je sprejel pogodbo kot igralec neke revije. Tolan je vrnil amatersko izkaznico zvezi in se že udejstvuje.

Čuden letalski rekord si je privoščil francoski gojenec visoke značnice Meichel Destroyat. Mož se je kotil letalske akrobacije in je v času ko je bilo v aerodromu precej mirno, letel 26 minut in 2 sekundi z obrnjenim letalom. Ko so ostali obedovali, je Destroyat vozil od 12:37 do 12:58.9, da so se zlate ribice razmnožile prvič v nekih potokih lisabonske luke na Portugalskem, verjetno v početku 17. veka.

Priložnost si sprejemajo ali pa budorji! Pri oknu stoji za akvarij, ki je zasajen z vedno zelenimi, povodnimi rastlinami in v katerem plavajo 2-3 (ne več!) raznobarvne, zlate, srebnočrne ribice in nekaj rdečih polžev iz rodu planorbis corneus, ki se kakor rubini premikajoč se na steklih in na rastlinah. Na straneh etajah omenjenega stojala so cvetlice, in cela skupina se nam vidi kakor majhen raj zase in v tem rajju kraljuje ljubitelica — domaćica, ki ga z nežno roko neguje in urejuje. Taka ureditev je pravi okras za vsako sobo, a trud okrog negovanja tega sobnega raja je malenkosten.

Posoda je vsaka dobra, oglata ali p okrągla, samo da je iz prozornega stekla, držati pa mora najmanj 10 do 15 litrov vode. Da imajo ribice dovolj kisika, vsakom razne vodne rastline, zlasti pa rumeni lokvanj (nuphar luteum), valisnerije, rmanec (myriophyllum), in račjo zel (Hedera crispa ali H. densa). Najbolje je, če vzamemo nizko zdelo v obliki in velikosti dna akvarija, ali pa nizke lončke, kamor nasujemo črno barško, gozdno ali pa vrtno zemljo, ki jo pokrijemo s peskom. V razdalji kakih 3 cm vsadimo poedine rastline in postavimo zdelo (lončke na dno akvarija. Na primernem, rastlin prostem mestu položimo kos papirja ali pa postavimo kozarec, kamor vlijamo polagoma temperirano vodo. Napolnjeni akvarij stoji 2-3 tedna, da se rastline primejo in potem ga objudimo s tremi, štirimi zlatimi ribicami (ne več) in z rdečimi polži. Strani zdelo (lončkov) obložimo z morskimi školjkami, da ne motijo prirodne slike. Zdele in lončke so pripravljivi posebno za akvarije, ki služijo v glavnem kot okras, ker so raznovrstne manipulacije, kakor n. pr. čiščenje, izmenjava rastlin lažje izvedljive kakor v akvarijih, kjer je vse dno posuto z zemljo.

Zelo lepo učinkujejo tudi naprave za prezračevanje, iz katerih uhajajo zračni mührčki. Za čiščenje si nabavimo natego, s katero odstranjujemo vsakodnevne odpadke hrane in smeti. Ribice hranimo s piscidinom in na drobno nastrganim mesom. Hrane jim dajemo dnevno toliko, kolikor utegneta prjeti vršička palca in kazalca.

Pri nakupu zlatih ribic svarim zlasti začetnike, da ne kupijo obolevih zanemarjenih rto v trgovinah, kjer ne znajo ravnati z njimi. Najbolje je, da se obrnejo ex. akvaristinja in akvaristi pisмено ali osebn. na klub akvaristov v Ljubljani, ki jim bo objasnil, kje naj kupijo ribe in orodje. — V novem letu vsem akvaristom mnogo zabave in veselja z ribicami! O. S.

Objave

— Danes gostuje Grock — najslavnejši muzikalni klovn. Fenomenalni muzikalni klovn Grock, ki ga občuduje vse svet, bo danes gostoval nepreklono zadnjikrat ob 14.15 v Eltenu kinu Matici pri predstavi ZKD. Teza največjega užitka ne sme nikoli opustiti. Cene najnižje, tako da si lahko vsakdo ogleda fenomenalnega umetnika.

Razstava v Jakopičevem paviljonu. Društvo »Krk« je večerj dopoldne nameravalo zapreti umetnostno razstavo v Jakopičevem paviljonu. Ker pa je bil obisk razstave ves dan izreden in so obiskovalci razstave vedno željo, da se razstava podaljša za več dni, je društvo sklenilo, da ostane razstava odprta še do 6. t. m. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 16. ure.

Življenje v prerujenem klubu šahistov

Missi ob reorganizaciji ljubljanskega šahovskega kluba

Ljubljana, 31. decembra. Ko je pred leti odstopil nekdanji aglini odbor ljubljanskega šahovskega kluba in ga je zamenjal odbor novih, izkjučno mladih delavcev, ki so preselili klub in »Nerodne kavarne« v »Zvezdo«, so starejši skeptiki zmaljavali s glavo, sluteč, da se klubu pod novim vodstvom ne obeta bogve kako rožnata bodočnost. Jasno, saj so tvorili novi odbor po večini mladi ljudje — in sicer brez izjeme odlični šahisti — toda po svojih letih premalo izkušeni organizatorji. Novo klubovo vodstvo si je napačno predstavljalo, da zavili uspešno klubovo udejstvovanje od številnega zastopstva aktivnih igralcev v odboru. Toda kmalu se je pokazal jasen uspeh smotnega zaključka. Odborniki so ukvarjalič se s eksekutivnim šahom zamenjalji vsevašo organizacijsko delo, tako da takratna šahovska kronika, razen par sporadičnih uspehov, ki bi pod drugimi okoliščinami lahko pomenili šahovsko senzacijo, ni za beležila ničesar pomembnejšega. Res je, da nam je ona dala prinela mojstrstvo Pirčeve, uspehe Gabrovška in ml. Vidmarja, toda za vse to uspehe ne gre toliko zahvaliti smiselnemu organizacijskemu delovanju ljubljanskega šahovskega kluba, kolikor ambiciji in vestnemu, sistematskemu strokovnemu študiju vsakega posameznika.

Jasno je, da izraelce-odbornik ne more opravljati uspešno dveh odgovornih funkcij hkrati. Nič čudnega torej, ako je baš v času teh zunanjih uspehov jeho polagoma prihajati notranje šahovsko življenje do mrtevke točke. Klubova blagajna kot glavna činiteljica uspešnega razvoja in večjih prireditvev, je popolnoma usahljena, klubov inventar — šahovnice, ure, bogata knjižnica — vse se je porazgubilo zaradi preporočene upravljanja s klubovim premoženjem od strani nezkušenih odbornikov. V polni luči pa se so pokazale hibe nacionalnega gospodarstva v trenutku, ko je postalo poročilo vprašanje lanskega velikega mednarodnega šahovskega mojstrskega turnirja na Bledu. Prireditvev, za katero bi bil pod normalnimi okoliščinami poklican, da jo — seveda s primernimi dotacijami in subvencijami od merodajnih strani — izvede ljubljanski šahovski klub sam, je moral organizirati zaradi klubove sterilnosti nov, ad hoc sestavljeni prireditveni odbor, ki je, pritegnil k delu z malo izjemo vse bišve nekdanje klubove organizatorje, srečno premagal to težavno, a velekoristno in važno nalogo.

Ob pondeljkih tožih zmiraj, da si slab in vrtoglav.

Prav ti je! Pa šel bi večeraj k Slamiču in bil bi zdrav!

Pri odebelosti vzbuja redna zdravila uporaba naravne »Franz Josefovce grenčice« jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovce« vodo tudi pri zamaščeni srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefovce« grenčice se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hrastniška posvetovalnica za matere

Hrastnik, 31. decembra. Socialne in zdravstvene ustanove, ki so bile po osvoboditvi ustanovljene v raznih pokrajinah, izpolnjujejo najuspešnejše svoje naloge v delavskih krajih. Hrastniška posvetovalnica za matere, ki je bila ustanovljena marca leta 1927, ter jo vzorno vodi zdravnik g. dr. Mavricij Neuberger, daje najboljši primer velike važnosti takih ustanov med delavstvom.

Po statistiki je v naši državi umrjivost dojenčkov največja na jugu, proti severu pa pojemna in pade v Slovenijo na 18 odst. Pa tudi v dravski banovini sami je ta umrljivost precej različna po posameznih srezih. Industrijski kraj beležijo največjo umrjivost dojenčkov. Vzrokov za to je mnogo, najvažnejša pa sta gotovo slaba prehrana in slabe stanovanjske razmere. Tudi posvetovalnica za matere v Hrastniku upošteva v največji meri ta dva vzroka, njenemu prizadevanju pa so seveda stavitvene prav ozke meje. Drugega si nismo goče storiti, kakor to, da se pri merodajnih činiteljnih posreduje in prisi za odpravo stanovanjske in splošne bede. Izmed vseh industrijskih krajev je stanovanjska beda v Hrastniku najbrže največja. Posvetovalnica je mnogo dosegla. Dandanes v tem velikem industrijskem kraju ni več matere, ki bi svojega otroka okopala samo dvakrat ali celo samo enkrat na teden. Kopajo jih redno vsak dan in tudi proti raznovrstnim vražam se posvetovalnica bori z velikim uspehom. V posvetovalnici so uradni dnevi vsak turek in petek. Matere prinašajo svoje otroke in se posvetujejo z zdravnikom. Sestra posvetovalnice pa vrši tudi naporno zmanjko službo. Ta služba je večkrat tudi nevarna, vidi jo pa se vendarle njeni veliki uspehi. Iz statistike postevanja je razvidno, da je v kraju, ki šteje okrog 5000 duš, posvetovalnica sprejela pod okrilje zdravstvene kontrole vse novorojenčke iz svojega okolja, precejnejše število njih pa tudi iz sosednih občin. Zlasti iz Dola, Sv. Krištofa in Radeč. Umrjivost dojenčkov je znašala tekom poslovnih let 8.7 odst. in je torej skoro za 10 odstotkov manjša od povprečja v dravski banovini. To je ogromen uspeh posvetovalnice v tej kratki dobi. Posvetovalnica pa je razdelila tudi mnogo zdravilnih sredstev, zlasti mazila, osepilna sredstva in ribjega olja, med prebivalstvom pa je popularizirala tudi vsakovrstne brošure o negi in prehrani dojenčkov. To ogromno delo se izvršuje z letnim proračunom 17.200 Din, ki prinaša iz naslednjih virov: Bratovska skladnica...

V 50l. Učitelj: V zadnjih 15 letih je telmična presenetljivo napredovala. Ali mi lahko navedete primer, ki bomo po njem spoznali, da je to res? No, Mihec. Mihec: Mene pred 15 leti tudi še ni bilo na svetu, gospod učitelj.

razvoj in rehabilitacijo njegovega nekdanjega slovesa.

Z veliko, a najno uspeho dr. Vidmarjevo simulatko, je bil 19. t. m. tudi pred ljubljansko šahovsko javnostjo led v.dno prebit in s tem napravljen prvi korak k rešeni in smotrenemu šahovskemu razmahu. Novi klubov odbor pa se je pod predsedstvom gospoda arh. Costaperrarie še opetovanjo sestali k rednim sejam ter podal kot jamstvo svoje delavnosti med drugim naslednje smernice klubovega bodočega dela: 1. Poseben ošek naj prouči in čimprej predloži odboru osnutek novih, duhu časa ustrežajočih pravil. 2. Kot klubov lokal se dočeta mala dvorana (št. 40) v prvem nadstropju hotela Metropol, kjer se takoj po Božiču prične z intenzivnim igranjem ob naslednjih popoldnevih in večerih: ponedeljek, sredo, petek in sobota (ob nedeljah se igra v hotelski kavarni). Pristop k igranju je vsakemu šahistu svoboden. 3. Članarina se dočeta na borih 5 Din mesečno, dijaki uživajo še ugodnost polovične članarine. 4. Po novem letu se prične v klubovem lokalu redni šahovski splošni turnir za vse klubove člane, ki na turnirjih je niso sodelovali, oziroma na takem turnirju še niso dosegli kvalifikacije (50% dosegljivih točk) za višjo skupino (oži turnir!). 5. Po končanem splošnem sledi oži turnir. Na njem bodo sodelovali vsi oni, ki so se zanj kvalificirali v splošnem turnirju (50% dosegljivih točk). 6. Zmagovalci ožjega turnirja se usposobijo avtomatično za glavni turnir, ki sledi takoj po zaključku ožjega. Glavni klubov turnir bo največja šahovska atrakcija za Ljubljano. Na njem si bo po dolgoletni pavzi zmagovalce zopet onkrat priborili laslavi naslov »mojstra Ljublj. šah. klubac« in pokazal letošnjo favorite za eventualno tekmovanje na našem vsakoletnem velikem jugoslovenskem šahovskem saveznem turnirju za naslov jugoslov. šahovskega mojstra. 7. Poseben klubov ošek naj izvrši vse priprave za medmestna šahovska korespondenčna turnirja: Zagreb : Ljubljana in Beograd : Ljubljana, ki se bosta odigrala takoj po Novem letu.

Naj te informacije zamenkrat zaostavijo. Ze iz njih bo vsem našim šahistom jasno, da je končno napočila pod okriljem LSŠ doba resnega, smotrenega, sistematskega dela. Za interesirancem naj omenim le še, da se prijave za splošni klubov turnir, ki se bo pričel takoj po Novem letu (točni dan in čas se bo naknadno še sporazumno z udeleženci določil in objavil), sprejemajo že sedaj in sicer pisмено na naslov: Milan Vidmar ml., Ljubljana, Karlovska cesta 1, ali pa ustmeno ob igralnih dnevih pri družnem odborniku. Slednjč pozivam članstvo in vse prijatelje lepe kraljevske igre, da se redno udeležujejo naših igralnih večerov ter tako tudi z disciplinirano in vztrajnošjo s svoje strani pripomorejo klubu uresničiti vse, ki si jih je zažrtal. Mirko Kragelj.

prispjeva letno 7200 Din, Steklarna 3600 Din, trboveljska občina 4000 Din, dolška občina pa 2400 Din. Prostori so občinski in brezplačni. Posvetovalnico vodi kuratorji, ki ga sestavljajo pod predsedstvom rudniškega ravnatelja g. inž. Droica zastopniki prej navedenih podporovk, delavstva, sestra posvetovalnice in oba službujoča zdravnik.

Splošna kriza pa ograja tudi to veliko ustanovo. Grozi namreč črtanje kreditov za vzdrževanje sestre iz banovinskega proračuna. Brez sestre pa posvetovalnica ne bi mogla uspešno delovati. Ta ustanova predstavlja prepotrebno delo za sedanji in bodoči rod in spada že med elementarne potrebe prebivalstva. Za obstoj posvetovalnice se je treba boriti z vsemi silami in upanju na pomoč prej navedenih podporovnikov, poleg njih pa tudi g. Karla Malo-vrha, ki je kot občinski svetovalec svoječasto stavlja predlog za ustanovitev posvetovalnice.

Nevesta maharadž

O ljubavnem romanu med indskim princem in puljsko lepoticco Vlasto Lah poročajo, da je zbudila vest o bližnji poroki zaljubljenecve splošno zanimanje. Gd. Lahova potrebuje novico, ki so jo redni listi, maharadža iz Indije pa jo trenutno demantira. Zakaj je princ prekičal te vesti, če zaradi politike ali iz kakih drugih vzrokov, ni znano. Resnica pa je, da se je vd. Lahova, odkar je postala nevesta maharadža, preselila v Trst, kjer živi zelo razbuzirano.

Indski princ je star komaj 33 let ter je eden najbogatejših maharadž v svoji državi. Njegova nevesta prejme vsak teden več francoskih pisem od njega in pravi, da je poroka sklenjena stvar. Iznajdljivi poročni listov so tudi izvolihali, da razpolaga s tremi slikami svojega zaročenca, ki bo prišel v aprilu po svojo nevesto in jo odvedel iz Trsta v Indijo.

Žarki iz tokov visoke napetosti

Nemška učenjaska dr. Brasch in dr. Lenge sta si postavila, kakor znano, že pred daljšim časom nalogo, da bi atome razbita brez pomoči radija. V ta namen sta v laboratoriju neke velike elektriske družbe zgradila napravo z napetostjo 24 milijona voltov, s katero sta doslej drobiša atome žarkov prvio, med njimi sv.nca. Sila njunih žarkov je ustrežala nekako silii 10 kg. radija, tako da sta s lahkoto prekosila vse poskuse te vrste, ki so jih doslej izvršili z radijem. Učinek je bil v globino seveda tudi neprimerno večji. Poskusi z bakterijami, krvjo, rakastimi oteklinitami itd. so pokazali, da morejo ti žarki te stanice zavreči v razvoj ali jih celo uničiti že v tisočinski sekunde. Tako utegnejo ti žarki izmeti še veliko viogo za zdravljenje raka. Zadevni poskusi z živalmi so se izborno omenili in ta čas preiskavajo tudi njih učinke na ljudeh.

Učitelj: V zadnjih 15 letih je telmična presenetljivo napredovala. Ali mi lahko navedete primer, ki bomo po njem spoznali, da je to res? No, Mihec.

Mihec: Mene pred 15 leti tudi še ni bilo na svetu, gospod učitelj.

Leto, ki je za nami, v sliki in besedi

1. Pohod veteranov na Washington; demonstranti čakajo na stopnišču kapitola na povratek deputacije, ki je vladi in parlamentarcem sporočila zahtevo udeleževanja svetovne vojne. 2. Nemški državni kancelar Schleicher. 3. Pavel Benecken-dorff in Hindenburg, ki je bil 10. aprila drugič izvoljen za predsednika nemške republike. 4. Solska ladja »Niobe«, ki je 26. julija zgorela in se potopila; pri tem je izgubilo življenje 69 mladih nemških mornarjev. 5. Gerhart Hauptmann, znameniti nemški pesnik, katerega 70. rojstni dan so 15. novembra slavnostno proslavili. 6. Los Angeles, kjer se je lani vršila olimpijada, v slavnostnem okrasju. 7. Novoizvoljeni francoski prezident Lebrun. 8. Izbruh vulkana v Kordiljerah, posnetek z letala. 9. Požar na francoski ladji »Georges Philippare«, ki je zgorela v adenskem pristanišču in je izgubilo življenje 200 potnikov. 10. De Valera, novi irski prezident, pod čigar vladavo se je poostrela ločitvena med Anglijo in Irsko. 11. Franklin Roosevelt je pri volitvah za ameriškega predsednika zmagal z veliko večino nad Hooverjem. 12. Goethe, katerega 100letnico smrti je poleg Nemčije počastil ves kulturni svet. 13. Otto Braun, predsednik pruske vlade, ki mu je Papen odtegnil vso oblast. 14. Dr. Brüning, ki je v maju demisioniral kot nemški kancelar. 15. Papen (levo v sredini), ki je od julija do novembra vršil po-sle nemškega kancelarja, v krogu evrop-skih politikov na reparacijski konferenci v Lausanni. 16. Dr. Bracht, levo na isti sliki, sedanjí nemski notranji minister, je vstopil v areno nemške notranje politike kot komisariatski notranji minister za Prusijo. 17. Predsednik nemškega državnega sodišča dr. Bumcke, ki je kot pred-sednik državnega sodnega dvora proglasil znano odločitev v sporu Prusije proti nemški državi. 18. Pri krvavih nemirih v mirovni metropoli v Zenevi je izgubilo življenje 12 oseb, 65 pa jih je bilo ranjenih; slika prikazuje ojačeno vojaško stražo na ulici. 19. Sinček oceanskega zmagovalca Lindbergha, ki so ga ugrabili in

usmrtili doslej neizsledeni zločinci. 20. Umorjeni prezident francoske republike Paul Doumer na mrtvaškem odru. 21. Puyi, bivši kitajski cesar, je bil pod zaščito Japoncev imenovan za predsednika nove države Mandžurije. 22. Profesor Piccard

ob startu v Curihu, ko se je znova dvignil z balonom v stratosfero in dosegel višino nad 16.000 m. 23. Prizor iz berlinske prometne stavke, ki je tri dni zavrla veleno gibanje; policijski vozovi spremljajo ob obnovitvi prometa tramvaj, da ga

varujejo proti sabotaži. 24. Oklopni avto policije križari po ulicah Belfasta, severnoirske metropole, kjer so v septembru nastali veliki izgredi zaradi lakote. 25. General Schleicher je postal kancelar nemške republike, — še enkrat fotografiran..

26. Angleški romansier John Galsworthy je dobil Nobelovo nagrado. 27. Ob velikih poplavih v Nemčiji so bili prizadeti mnogi kraji; slika prikazuje prog, ki so jo razrušili valovi.

Pisma naših iz Amerike

Z industrijskimi delavci delijo revščino tudi farmerji

Neka ljubljankanka je te dni prejela od svoje stare prijateljice iz Clarendona pismo, v katerem naša rojakinja, ki živi v Ameriki že dolgo desetletja, vedno vzdržuje pismeno zvezo s svojimi rojaki, takole opisuje ne samo svoje, marveč tudi splošne razmere naših rojakov, ki jih je usoda zanesla v Ameriko, kjer se je nekdanji toliko poveličevani »prosperitet« izjalovil. V pismu stoji med drugim tudi tole:

Vse je nestalno. Nečak je bil 18 mesecev brez dela, letos maja pa je dobil službo, katero lahko plačuje stan in hrano in ima okrog 10 dolarjev na teden. Tudi Jože je bil doma vse leto, novembra pa je dobil službo za 3 in pol teden, česar pa je spet konec in to bog zna za kako dolgo. Naša edina sreča je zaradi tega zdrave in pa to, kar nam nečak vsak teden prispeva za življenje. Prej smo vtaknili v posvetilo, ki pa se je tako v svoji vrednosti izmalčilo, da niti ne vemo, če se bo dalo komu podariti. Kdor ni med nami, ne bo razumel, kako so se unčile vse vrednote.

Večina naših je izgubila svoje prihranke in zaslužke pri bankah, drugi na borzah, tretji pa pri bondih (obveznicah) in tako je vse vrag vzvel. Nekdaj so ljudje živeli od svojih zaslužkov. Plače pa znašajo danes kvečjemu še nekdanjo polovico pri onih, ki so še tako srečni, da imajo delo. Prezagla in tolko hvaljena prosperiteta se je strahovito razočarala, bankrotirala je na vseh koncih in krajih. Vsa mladina od 17. do 24. leta je brez dela. Podjetja odslavlja-jo uslužbence, ostali pa morajo delati za one, ki so jih vržili na cesto. Ko se dan na dan delavci odpuščajo, tovarne vseh vrst

nabavljajo nove stroje. Z enim strojem se nadomesti delo, ki ga je prej opravljalo 60 in še več oseb. Western Electric & Co. je imela nekdanj zaposlenih 30 do 40.000 ljudi, zdaj pa je tam komaj še okrog 2000 delavcev in še ti delajo samo po 3 do 4 dni na teden. Poprej so tedensko zaslužili od 30 do 60, sedaj pa komaj 10 do 16 dolarjev.

Poleg izgube zaslužka se v še večji okrutnosti vrstijo izgube prihrankov. Večina naselijencev v Chicagu in okolič, ki so si s svojimi prihranki ustanovili svoje domačije, le na robu prapada in v teku zadnjih treh let prihajajo drug za drugim na beraško paleto. Večina je imela svoje hiše plačane že na polovico, nekateri tudi vse do zadnjih obrokov. V teku zadnjih mesecev pa so izgubili vse, ker jim je bilo popolnoma nemogoče plačati zaostanke in ker so sploh po večini naselili sistemu, ki samo čaka na to, da človek pri zadnjem obroku izgubi plačilno možnost, nakar s hišo vred vse, kar je do tedaj plačal, spet prapade prvotnemu lastniku. V življenje delavskih družin, ki so s svojimi prihranki in obrokih odplačevale svoje domovanje, je kriza uvedla strašansko zmedo. Družine so uničene, razdrojene. Mož se je moral preseliti k svojim, žena pa k svojim sorodnikom. Prodajalne, pri katerih so mnoge delavske družine v prejšnjih tasih dobivale blago tudi na kredit, ker so bili vse v najnižih zvezah, so tudi propadle. To ni čudno, ko propadajo tudi trdke, ki so obstojale pol veka in še več. V preostalih trgovinah se seveda vse zelo poceni, a kaj pomaza vse to, ko pa ljudje nimajo v žepu niti belica. Oni, ki imajo stalno in kolikor toliko pri-

merno plačo, pa kar nenkrat dobijo na vrat toliko in toliko sorodnikov, ki jih je kriza iztrgala iz nekdanjega blagostanja.

Druga temna stran nekdanje »prosperitete« je v silni stiski in revščini izenačila one, ki so varčevali na vso moč, one, ki so čim dražje prodajali svoje delovne sile in pa one, ki so se skušali med vsemi uveljaviti s svojimi trgovinskimi in spekulativnimi sposobnostmi. Mnoge banko so propadle, nekateri vračajo od vlog 10 do 15 odstotkov, druge to in še več samo obljubljajo za pozneje, za življenje potrebnega zaslužka in denarja pa vendarle ni od nikoder. Lačen človek ukrade hlebec kruha, pa je zaprt za par tednov. A krade in drugače dela škodo le mladina. Starejši pa trpijo in v svojem trpljenju občutiljo najtežje to, da od nikoder ne vidijo niti iskric keake smerni za izboljšanje ali za izhod iz te strašne zagate.

Ob zaključku svojega pisma navaja gosoa M. K., da med vsemi rojaki, kar jih pozna, ni niti 80 odstotkov, ki bi sploh vedeli, na kak način bi lahko zmogli v prihodnjem letu svoje davke in hipoteke na vse to, kar so si v polni veri v ameriški »prosperitet« oskrbeli in uredili skozi dolga leta s svojimi prihranki.

Cudovito se ujema s tem pismom iz industrijskega kraja poročilo o položaju naših rojakov farmerjev, ki ga je rojak Louis Drobnič objavil v ameriški »Prosperitet«. Opisal je, kako živi sam in mnogo njegovih rojakov kot farmerjev v Gleasonu (Wis.) ter apeliral, naj bi se vsi rojaki združili v farmersko organizacijo, ki je začela svoje delovanje tudi v tej deželi. Vse farme, pravi, bodo v najkrajšem času prodane druga za drugo za majhne vsote po krivdi krivičnega in goljufivega sistema, ki je ljudem, ki so se lotili poljedelstva, obetal sprva zvezde z neba in izbilil vse prihranke. Ko pa zaradi splošne stiske ne morejo plačati

zadnjih obrokov svojega dela, skrbi sistem za to, da odidejo iz svojih domov brez vsega, kar so tam žrtvovali ne samo s svojimi krvavimi eragami, temveč tudi v denarju s tem, da so za hiše vse plačali v gotovini. — Položaj slovenskih farmerjev (kmetovalcev) opisuje rojak Drobnič takole:

Dohodki lanskega leta so bili jako piči, bila pa je tudi suša in je bilo tudi v živino več stroškov kakor dohodkov. Moj sosed K. je bil dolžan mesarju in trgovcu. Denarja ni imel, pa je hotel poravnati svoj dolg na ta način, da je zaklal kravo. Zaklano kra-

vo je peljal k mesarju, naj bi si on poravnal dolg. Mislil je, da bo mesar od krave vzjel toliko, koliko mu je K. dolžan. Mesar pa mu je takoj povedal, da ima meso med tem že drugo ceno in po poravnaju prvega dolga revnemu farmerju od ubite krave sploh ni ničesar ostalo... Če bi se naši farmerji vsi organizirali z ostalimi farmerji v Winsconsinu v enotno organizacijo, bi bila edina rešitev tudi za one naše rojake, ki so si svoje farme uredili na odplačilo in ki so v največji nevarnosti, da izgubijo vse, če ne bodo mogli plačati zadnjih svojih obrokov.

Spomenik Danteju

Načrt, ki bi rad presegel piramide

Večji od piramid in vseh drugih spomenikov na svetu naj bi bil spomenik Danteju, kakor si ga je zamislil mladi toskanski arhitekt Mario Zampini. Svoje načrte je predložil predsedniku vlade, na katerega so napravili velik vtis. Posebno eden mu je ugajal, ki ni zamišljen samo kot spomenik, ki simbolizira »Božanstveno komedijo«, temveč tudi kot zgradba z uporabnim prostorom.

To bi bila zgradba iz kamna, betona in železa, visoka 130 m in s talno ploščino 349 m, od najnižji strani pa bi imela 160 m. Najzanimivejši detajl bi bil stolp »svice«, ki bi se dvigal v belem marmorju iz polkrožnega fundamenta iz črnega in rdečega kamna. Stolp, ki bi stičel posevnuemu stolpu v P. bi bil obdan z reliefi iz tega dela »Božanstvene komedije«.

Drug načrt predstavlja ogromen jeklen stop v obliki topovskega izstrelka. Vrh bi

mu bil velikanska kupola, ki bi nosila simbolične postavice iz »Božanstvene komedije«. Kdaj bo Zampini te svoje načrte uresničil, je veliko vprašanje, namreč vprašanje — denarja. Mogoče je, da se bo moral zadovoljiti na koncu z izvedbo, ki vendarle ne bo presegala piramid.

Viharna vožnja čez morje

Prekomorni »Majestic« je dospel na svojem zadnjem potovanju z nad 30 urno zamudo v New York. Vožnja čez ocean je bila zelo viharna in nekega časa je burja vrgla s krova v vodo, kjer so ga valovi raztreskali ob ladjinem boku. Dogodek je napravil na potnike tako močnega vtis, da so zbrali za vdovo nesrečne žrtve 12.000 dolarjev.

SOKOLI DOPIŠUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PIŠEMSKEM PAPIRIJU

MALI OGLASI

Službo dobi
Vaska boveda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro na 3 Din. (1)

Služkinja
ki zna samostojno dobro kuhati in opravljati vsa hišna dela. dobi mesto na Bledu, do 15. januarja 1933. Ponudbe pod »Samostojna in zanesljiva« oglasni oddelku »Jutra«. 39-1

Gospodinja
inteligentna, samostojna, zdrava in ne preko 30 let stara. dobi službo pri samostojnem državnem uradniku. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36881-1

Gospodinj
ki bi vodila gospodino in mesarjino, sprejemno. Potrebno znanje in jasen glas. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32882-1

Služkinjo
mlado, pridno in pošteno sprejme mlakarna Celov. ulica cesta 42. Siska. 44-1

Dekle z dežele
mlado, močno, ki zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. dobi mesto na Bledu, do 15. januarja 1933. Ponudbe pod »Politen 15m« oglasni oddelku »Jutra«. 35017-1

Služkinjo
pridno, snažno in zanesljivo sprejme k m. a. j. h. n. i. družini. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« post. št. »Stara slavinca«. 32735-1

Tožilec
ki je obnem tudi vaje mestrarske dela, sprejme večje restavracije. Dopije na področju »Jutra« v Mariboru pod »Tožilec in mesar«. 32740-1

Praktikantinj
sprejem in se kasneje stalno namesti, ako je potrebno, v poslovanju. Ponudbe poslati pod »Ssem zmožna« na ogl. odd. »Jutra«. 153-1

Učenka
s 3 razredi meščanske šole, ki se je že učila 2 leti na deželi, se želi še nadalje izučiti v trgovini z mešanim blagom. Naslov se izve v ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani. 154-4

Službe išče
Vaska boveda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro na 3 Din. (2)

Šiviljska pomočnica
išče mesta kjerkoli. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25892-2

Absolvent
drž. dvorazredne trg. šole v Ljubljani. Iščo primerne za namenišnje (kot praktičant). Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »1. januar«. 52619-1

Slovenka
išče s februarjem službo k družini brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pridna«. 52399-2

Samostojen vrtnar
pridno, iše službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vrtnar«. 52907-2

Mlad fant
trudben mizar-parketar. želi službo kjerkoli. Pripravljen je sprejeti kakršnokoli delo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Mizar«. 52837-2

Natakarica
šodne znanost, zmožna kavelje, iše službo v tožilski gostilni. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 52736-2

Upokojenec
iše primerne službo. Gro. tudi za oskrbovalca ali za hišnika. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 106-2

Trgovino
dobro vpojavno, prodam od pogodnim pogoj. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »slahko« takoj. 84-19

Les
Vaska boveda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro na 5 Din. (15)

Bukovih drv
lastne produkcije, popolnoma suhih prodam 100 m. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Brez po aredovanju«. 6-15

V najem
Vaska boveda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro na 5 Din. (17)

Pekarno
vzajemno v najem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pekarna«. 52738-17

Kapital
Vaska boveda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro na 5 Din. (16)

Kdo posodi
samostojni posoj za štiri mesečno dobo 16.000 Din proti popolni garanci. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Postenost II«. 41-16

Modna trgovina
staroznana dobro vpojavna, se prodaja ali sprejme družabnika. Ponudbe pod »Center Ljubljana« na oglasni odd. »Jutra«. 51847-19

Večje skladišče
šestm. po možnosti v m. a. j. h. n. i. lokalom na prometnem traku Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Skladišče«. 53092-16

Trgovino
speeerijsko in delkatesno s trafikno na prometnem traku Maribora takoj prejam. Naslov v podružnici »Jutra« v Mariboru. 52849-19

Črni zimski sako
na rujavca, senjenega, dva para nitkih čevljev in one gozdarce poceni prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 16-6

Instrumente
več vrst. in cene ugodno prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 138-6

Posest
Vaska boveda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro na 5 Din. (20)

Hiša
sno. ali večdelniško, v osposobena, bližini centra kupa. Posreduje izključno kupni. Ponudbe v navedbo naslova in cene na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Denar«. 52701-20

Stavbni prostor
v Ljubljani, kupim pred gotovimi. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 52754-20

Prijateljem gorskih letovišč!
Napredaj krasna stavba narcela na Jeserškem pri Kranju. Interesenti naj po Kranju naslova na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kranj«. 52538-20

Lesni trgovci!
Zaga za vodni pogon je ugodno, napredaj na Jeserškem pri Kranju. Interesenti naj po Kranju naslova na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Zaga«. 52539-20

Hiša
dve stanovanjski elektrificirani, razveljavljiva, vr. studenec, pol. ore od Maribora takoj ugodno na prodaj. Vrskraj: Cesta na Brezje 2. Pobrežje Maribor.

Novo vilo
štiricstanovanjska, blizu sv. Jožefa prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 52935-20

Lepo posestvo
v Mostah pri Ljubljani, ne daleč od cestne železnice, ima več stavbnih parcel, za trgovino in mesarjino, kakor tudi za drugo obrt. prodam. Reveni reflektant naj pošlje svoje naslove na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Prometna trg«. 52936-20

Stanovanja
Vaska boveda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro 3 Din. (21-4)

Sobo in kuhinjo
iščem za takoj ali pozneje v Sp. Siski v bližini stare cerkve. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 130-21

Komfortno stanovanje
4-sobno, v centru mesta 14-maj. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pesebno«. 52902-21/a

Stanovanje odda
Vaska boveda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro na 5 Din. (31)

Dvosob. stanovanje
v kabnetom oddam takoj ali s 1. februarjem na Danjski cesti št. 98. 52855-21

Sobo in kuhinjo
za 150 Din oddam v Novem Vojkarskem Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 52927-21

Dvosob. stanovanje
vskopriprilno oddam s februarjem. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 52855-21

Sobo s kuhinjo
oddam manjši družini ali novoporočencem takoj. — Zr. Siska. Vodnikova c. 18. 51-51

Stanovanje
sobe, kuhinje, predstobe in priključna oddam takoj zagonoma brez zirok. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 52982-21

Dve stanovanji
dvosobno in štirisobno oddam takoj, osiroma za februar. Tribod. Glinca. Trška cesta 6. Telefon 2605. 131-21

Enosob. stanovanje
takoj poceni oddam v Sp. Siski. Beljaška ulica 32. 52960-21

Sobo odda
Vaska boveda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro 3 Din. (23)

Lepo sobo
opremljeno, s souporabo kopalnice, elektrike in parketa, tako oddam v osrednjem in disingvirantnem v Beethovnovi ulici št. 15/III, vrata 14 — desne stopajice. 52952-23

Preprosto sobico
z elektrificirano rasvetlilavo ter eventualno z vso okrebo takoj oddam. Bleiweisova cesta 5/III. deeno. 12-23

Sobo
lepo in opremljeno, sštem pri mirni občestji v bližini osrednja za januar. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Izobražen gospod«. 60008-23

Sobo
oddam takoj 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 52935-23

Prazno sobo
oddam takoj v Rotni ul. št. 25/I. 52899-23

Lepo in sveto sobo
s tekočo toplo in mrazo vodo, oddam 2 solidnima osebama. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 52910-23

Lepo sobo
oddam 2. event. 1. gospe du na Erjavčevi cesti št. 4. vrata 4. 52908-23

Separirano sobo
lepo opremljeno, z elektrico, hrano ali brez oddam. osiroma dvema solidnima osebama v Ciri Me-todovi ulici 19/I. levo — pri sv. Jožefa. 52744-23

2 gšč. ali dijakinj
sprejem v popolno oskrbo, Kopalnica in kavar. Ogledati med 11. in 14. uro. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 72-23

Telefon 2059
PREMOG suha drva
POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

Celuloidne ščitke
za vrata dobavlja v vseh barvah in fazonah
Franjo Zrnc
steldarstvo
LJUBLJANA, Camkarjevo nabrežje 5. 15344

SERZANT DIAVOLO
Jabolka
uč, kako se ne sme živeti, kako se moraš spokoriti, kako se žrtvovati in kako ljubiti.
* * *
Naročite skupino romanov iz »Jutrove« knjižnice, dokler veljajo znižane cene.
zimska, lepa, od Din 2.50 naprej stalno na zalogi pri
Gospodarski zvezi
Vse, kar želite,
dobite v »Jutrovem« malem oglasniku.

Rdeča kokarda
je stajen roman, ki ga morete čitati le s pritaženim dihanjem. — Povede Vas v čase velike revolucije, Din 35.—, vezan Din 45.—, Naroča se pri uradni »Jutra«.

IVAN ZAKOTNIK
LJUBLJANA, Kobaridska 45 15232
TOVARNA FURNIRJA
Zaloga raznovrstnega domačega in eksotičnega furnirja, vezanah plošč, trdega prekuhanega lesa za mizarje. Interurban 2379
Za ineratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani